

Бр 1069/71

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Отделение за езикознание, литературознание
и изкуствознание

Бр 1069/71

ИЗВЕСТИЯ

НА

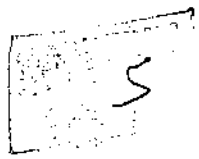
ИНСТИТУТА ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Книга XIX

В чест на

ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН

по случай шейсетгодишнината му

София • 1970

ИЗДАТЕЛСТВО НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Редационен комитет:

акад. Вл. Георгиев, чл.-кор. Ив. Леков, чл.-кор. К. Мирчев,

проф. Ст. Стойков (отг. редактор)

Тази книга от „Известия на Института за български език“ е посветена на видния български езиковед, член-кореспондент на Българската академия на науките и професор във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Климент Охридски“

ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН

по случай шейсетгодишнината му.

Тя съдържа езиковедски приноси само от негови български колеги и ученици.

А. А. Зверев

ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН

Любомир Димитров Андрейчин е роден на 22 март (ст. ст.) 1910 г. в гр. Габрово в семейство на служещи, с баща лесовъд, а майка начална учителка. Тъй като баща му на няколко пъти е променял мястото на службата си, той завършва основното и част от гимназиалното си образование в гр. Севлиево, а след това продължава и завършва гимназия в гр. Враца. През 1927 г. Л. Андрейчин постъпва студент в Софийския университет „Климент Охридски“ в специалността лесовъдство на тогавашния Агрономо-лесовъдски факултет, насочен към тази професия от баща си. Изучаваните в тази специалност предмети не задоволяват неговите интереси и след известно колебание решава да се насочи към филологическия занимания, към които е чувствувал силно влечение още като гимназист. По тази причина в началото на следната учебна година се прехвърля в специалността славянска филология на тогавашния Историко-филологически факултет на Софийския университет. Тук Л. Андрейчин се увлича от преподаванията на видните български учени — професорите Л. Милетиц, А. Теодоров-Балан, И. Иванов, Ст. Младенов и Ст. Романски, занимава се усилено и през 1934 г. завършва висшето си образование с отличен успех.

По време на следването си със своето сериозно и задълбочено отношение към всички преподавани дисциплини и със силната си любов към езиковедството Л. Андрейчин рано привлича вниманието на своите преподаватели и още преди да се дипломира го изпращат на специализация по славянско езиковедство в Ягелонския университет в гр. Краков (Полша). Тук работи усърдно под ръководството на видните полски учени проф. К. Нич, специалист по полски език, и проф. Т. Лер-Славински, специалист по славянско езиковедство. Едновременно с това той преподава български език като лектор в специалността славистика. В Краков Л. Андрейчин написва и първите си езиковедски научни работи: „Из проблемите на междусловната фонетика“ (*Z zagadnień fonetyki międzywygawowej*) и „Глаголът *chcieć* като спомагателен в полски език“ (*Słowo „chcieć“ jako posilkowe w języku polskim*), докладвана през 1935 г. от проф. К. Нич в заседание на Езиковедската комисия на Полската академия на науките в Краков. А през 1936 г. защитава докторската си дисертация „Семантични категории в българското спрежение“ (*Katego-*

¹ Тук се дават само по-обща данни за трудовете на Л. Андрейчин. Точни библиографски указания за тях вж. в първата му библиография тук, стр. 19—51, в която са подредени хронологично и азбучно.

ric zpaczeniowe koniugacji bułgarskiej) и става доктор по философия на старинния Ягелонски университет.

След като се завръща в България, през учебната 1936/1937 година Л. Андрейчин изкарва учителския си стаж в III Образцова мъжка гимназия в София, а на следната година е назначен за учител по български език и литература в смесената непълна гимназия в гр. Мездра. След като отбива военната си служба в Школата за запасни офицери в София, той продължава учителската си дейност в Мъжката гимназия в гр. Враца (учебната 1939/1940 г.) и в III Образцова мъжка гимназия в гр. София (учебната 1940/1941 г.). През 1940 г. Л. Андрейчин става доброволен асистент при катедрата по славянски литератури в Историко-филологическия факултет на Софийския университет, а през 1941 г. е назначен за редовен асистент при същата катедра, без да престава да се занимава с езикознание, на първо място с граматиката на българския книжовен език. През 1946 г. е избран за хоноруван доцент по съвременен български език при катедрата по история на българския език, а няколко месеца по-късно е избран и за редовен доцент при същата катедра. През 1950 г. Л. Андрейчин е повишен в професор при катедрата по български език, където и до днес води основните преподавания по съвременен български език. Освен това той чете курс по история на българския книжовен език от въвеждането на тази дисциплина през 1954 г. в специалността българска филология до днес. След като напусна Университета проф. Ст. Младенов, няколко години Л. Андрейчин заедно със Ст. Стойков чете курс и по увод в езикознанието за студентите по българска филология.

През 1950 г. Л. Андрейчин започва да работи и в Института за български език при Българската академия на науките — отначало като нещатен сътрудник, след това от 1951 г. като заместник-директор, а от 1957 г. като директор. От 1951 г. той е и ръководител на секцията за съвременен български език в този институт.

За своите големи научни постижения Л. Андрейчин още през 1951 г. е избран за член-кореспондент на Българската академия на науките. А за заслугите му като научен работник и като преподавател е награждаван три пъти с най-високото наше отличие за културна дейност — орден „Кирил и Методий“ [напоследък и с орден „Народна република България“ — бел. на ред.].

Вече три десетилетия Л. Андрейчин развива голяма научноизследователска, преподавателска, научно-популяризаторска и организаторска дейност в областта на съвременния български книжовен език, историята на книжовния език, езиковата култура, правописа и пр. Неговите научни постижения му отреждат напълно заслужено едно от първите места сред българските езиковеди и днес той е общопризнат авторитетен специалист в областта на българския книжовен език.

*

Изключително големи са научните постижения на Л. Андрейчин за проучване граматичния строеж на българския книжовен език. На първо място тук трябва да се постави неговата „Основна българска граматика“ (1944, 560 стр.), преведена и на руски език (Грам-

матика българского языка, Москва, 1949, 496 стр.). Тази граматика бележи нов, по-висш етап в изучаване съвременното състояние на българския книжовен език. Използвайки критически всичко постигнато преди него и обогатявайки го с много нови наблюдения и осветления, Л. Андрейчин в нея представя цялостно структурата на нашия книжовен език в днешното му състояние. Особено значителни са неговите постижения в областта на морфологията и синтаксиса, където дава ред особености в нова светлина, разкривайки тяхната структура в тясна връзка със семантиката им. В морфологията по-специално трябва да се изтъкне разкриването системата на глаголните видове и времена и характерните особености на преизказните глаголни форми. А в синтаксиса трябва да се изтъкне системното разработване на отделните типове и модели прости и сложни изречения и разкриването на техните структурно-семантични особености.

Съществен принос в изучаването на българския книжовен език Л. Андрейчин има и в няколко колективни граматика - „Съвременен български език, учебник за I и II курс на учителските институти“ (ч. I, 1953; ч. II, 1957, съвместно с М. Иванов и К. Попов), „Български език, учебник за педагогическите училища за начални учители“ (1955, съвместно с Н. Костов, К. Мирчев, Е. Николов и Ст. Стойков) и др., претърпели по няколко издания.

В „Съвременен български език“ (ч. I, 1953, стр. 12—92) Л. Андрейчин пръв у нас разработва специален дял „лексикология“ и го включва в описанието на езиковата система наред с фонетиката, морфологията и синтаксиса. В него въз основа на богат материал са разглеждани за пръв път ред основни проблеми като „думата като речникова единица“, „речников състав на езика“, „състав на българския речник откъм произход на думите“, „стилистическо разслоение на речниковия състав“, „богатството на речниковия състав и езиковата култура“, „езиковото строителство в областта на речника“, „фразеология“, „лексикография“ и др.

В морфологията на „Съвременен български език“ (ч. II, 1957, стр. 67—88), като разглежда глаголната система, Л. Андрейчин по примера на А. Т.-Балан обособява преизказните времена в отделно наклонение — преизказно — и разкрива семантиката на неговите времена в съпоставка със съответните времена от изливтелно наклонение.

Л. Андрейчин изучава и отделни явления в граматичната система на българския книжовен език. Между многобройните му монографии и статии с такава тематика на челно място е неговата докторска дисертация „Семантични категории в българското спрежение“ (Kategorie znaczeniowe koniugacji bułgarskiej, Kraków, 1938, 82 стр.). В нея той се проявява като прецизен изследвач на българската глаголна система, разкривайки характерните особености на глаголните видове, времена и наклонения. Като използва творчески постигнатото от българските езиковеди в миналото, на първо място трудовете на И. Трифонов, Л. Андрейчин успява пръв у нас да определи точно съотношението между отделните глаголни времена и да посочи мястото на преизказните глаголни времена, разкривайки техните структурно-семантични особености. На преизказните глаголни времена е посветена по-късно и статията „Още по въпроса за преизказното наклонение“ (Бълг. език, XII, 1962, 1—2, стр. 90—99), в която по повод на някои възражения на друг автор убедително доказва съществуването на това наклонение в български език и посочва по какво

неговите времена се различават от времената на изаявително наклонние.

Л. Андрейчин отделя внимание и на други особености на българската глаголна система. В статията си „Залогът в българската глаголна система“ (Бълг. език, VI, 1956, 2, стр. 106—120) застъпва схващането, че залогът по начало е морфологична, а не синтактична категория и разграничава категориите залог и преходност на глагола. Освен това той намира основания да говори за трети — възвратно-среден — залог в български език и определя залоговата принадлежност на възвратните глаголи с частица *си* (*купувам си, мисля си* и пр.).

Близка до разглежданата тематика е и статията на Л. Андрейчин „Глаголните времена в българското страдателно спрежение“ (Сборник в чест на акад. А. Теодоров-Балан, 1956, стр. 69—75), в която убедително показва, че при изразяване на страдателния залог се запазва възможността да се изразят всички глаголни времена, въпреки че при причастно-страдателното спрежение няма отделни форми за всички тях.

В статията „Към морфологичната характеристика на видовата система в съвременния български език“ (Славистичен сборник, 1958, стр. 257—262) Л. Андрейчин разглежда особеностите на глаголната имперфективация в българския език и показва пълната генерализация на суфиксалната имперфективация.

В статиите си „Към характеристиката на перфекта (минало неопределено време) в български език“ (Езиковедски изследвания в чест на акад. Ст. Младенов, 1957, стр. 57—64) и „Същност и употреба на минало неопределено време в български език“ (Език и литература, XI, 1956, 2, стр. 140—143) Л. Андрейчин за пръв път у нас дава пълна структурно-семантична характеристика на перфекта в българската глаголна система, като показва съотношението между двете главни негови значения — резултативно (основно) и обобщаващо. Освен това той го определя не като разказвателно време, а като време, разкриващо актуални ситуации в момента на речта и затова срещано най-много в диалога.

Важно значение има и статията на Л. Андрейчин „Роля и употреба на сегашно историческо време“ (Език и литература, VII, 1951/52, 4, стр. 215—218). В нея въз основа на илюстративен материал от българската художествена литература той разкрива, че това време играе голяма роля както в разговорната, така и в художествената реч и установява някои характерни негови граматични особености, например че при него глаголите от несвършен вид могат да означават и завършено действие.

Л. Андрейчин отделя внимание и на характерни особености на именната система на българския книжовен език. В статията си „Към въпроса за аналитичния характер на съвременния български език“ (Бълг. език, II, 1952, I, стр. 20—35) авторът изтъква, че при съществителните имена в книжовния ни език не съществуват „никакви редовно употребявани падежни форми“, защото „формите за винителен падеж на -а, -я, употребявани в източните говори при някои лични имена от мъжки род (собствени и роднински, напр. *Иван — Ивана, дядо — дяда*) вече фактически са отпаднали от книжовния език“, а съчетанията с предлог *на* за означаване на притежателни и „дателни“ отношения (книгата *на* Иван, кажи *на* Иван и пр.) не могат да се разглеждат като сложни или „аналитични“ падежни форми. За падежни значения без наличие на падежни форми не може да се говори.

Интерес представя статията на Л. Андрейчин „Енклитични притежателни местоимения в български език“ (Изследвания в чест на акад. Д. Дечев, 1958, стр. 199—200), в която убедително защитава схващането, че дателните енклитични форми на личните местоимения, употребявани край имена, са се превърнали в нова, самостоятелна група енклитични форми на притежателните местоимения с приимена употреба и неизменяеми по род и число (син *ми*, майка *ми*, детето *ми*, синовете *ми*, децата *ми* и пр.).

На отделни граматични въпроси са посветени ред други статии на Л. Андрейчин като „Бележки върху употребата на членувани и нечленувани съществителни“ (Училищен преглед, XLII, 1943, 4—5, 1, стр. 522—528), „Из въпросите и практиката на членуването в българския книжовен език“ (Бълг. език, VIII, 1958, 1, стр. 3—10) и др.

Тясно свързани с морфологията на българския книжовен език са някои словообразователни проблеми, които Л. Андрейчин разглежда в статии като „За наставката *-тел* в съвременния български език“ (Бълг. език, XVI, 1966, 5, стр. 506—507), „Наставки *-ол* и *-ул*“ (Бълг. език, X, 1960, 2—3, стр. 269), „Гръцки глаголни наставки в българското словообразуване“ (Бълг. език, XVI, 1966, 4, стр. 349—350) и др.

Л. Андрейчин има значителни заслуги за изучаване лексиката на българския книжовен език. Както вече се посочи, в учебника „Съвременен български език“ той пръв у нас разработва обширен цялостен обзор на книжовната лексика, даден като самостоятелен дял „Лексикология“ наред с останалите дялове на езиковата структура — фонетика, морфология и синтаксис. Л. Андрейчин е съавтор (заедно с Л. Георгиев, Ст. Илчев, Н. Костов, Ив. Леков, Ст. Стойков и Цв. Тодоров) и на един от най-добрите речници на съвременния български книжовен език — „Български тълковен речник“ (I изд. 1955, 972 стр.; II изд. 1963, 1022 стр.).

Във връзка със заниманията на Л. Андрейчин с лексикологията на българския книжовен език са и няколко негови по-обща теоретически статии. В статията „За ролята на метонимията в структурата и развитието на лексиката“ (Известия на Института за бълг. език, VIII, 1962, стр. 521—524) въз основа на разнообразен материал от българския книжовен език той показва широкото застъпване на метонимията като средство за обогатяване речниковия състав на езика. А в статията „Един въпрос на българската лексикография“ (Езиковедско-етнографски изследвания в памет на акад. Ст. Романски, 1960, стр. 271—274) Л. Андрейчин се спира на отразяването на някои граматически явления в лексикографията. В една от равните си научни статии „Из семантичния развой на българските пространствени предлози“ (Училищен преглед, XXXIX, 1940, 5—6, стр. 679—687) той разкрива една важна особеност на българската предложна система — приспособяване на всички предлози към стативен и финална употреба, — появила се в резултат от изчезването на падежните категории.

Проучванията на особеностите на българската книжовна граматична система Л. Андрейчин обикновено поставя на по-широка славянска и дори на общолингвистична основа. Във връзка с това той проявява интереси и към чисто теоретически езиковедски проблеми, на които посвещава няколко статии.

В едни статии, като „Към въпроса за отношението между език и мислене“ (Въпроси на езикознанието в сталинско осветление, 1951, стр. 21—34), „Език и мислене“ (Език и литература, VIII, 1953, стр. 41—46), „Външна и вътрешна реч“ (Език и литература, I, 1946, 2, стр. 39—42) и др., излизайки от изказванията на класиците на марксизма-ленинизма, Л. Андрейчин разглежда сложното диалектическо единство между мислене и език и изтъква, че те винаги тясно са свързани, непрекъснато си оказват взаимно влияние, но проявяват и самостоятелност в своя развой. При това процесите на мисленето винаги се осъществяват с лексико-граматичните средства на отделен конкретен език не само като обикновена външна реч, но и като вътрешна реч. Последната е безгласна по проява, елементарна и откъслечна по строеж и протича значително по-бързо и по-леко от външната реч.

В други статии, като „Въпросът за националната самобитност на езика“ (Известия на Института за бълг. език, II, 1953, стр. 29—54), „Национално своеобразие (самобитност) на езика“ (Български език и литература, IV, 1961, 5, стр. 13—24), „Езиковата система като действителност“ (Бълг. език, X, 1960, 2—3, стр. 97—106) и др. Л. Андрейчин изтъква диалектическата връзка между езика като система и нейното реално осъществяване в отделните конкретни езици, подчертава, че тяхната самобитност е последица от развитието им във връзка с историята на народите, които ги говорят. Л. Андрейчин застъпва схващането, че националният характер на езика поражда съществуването на специфични национални вътрешни закони на неговия развой, който се извършва под въздействието на историческите условия, пречулени през спецификата на съществуващата вече езикова система. Като разглежда проблема за националната самобитност на езика, Л. Андрейчин се спира подробно и на произхода на преизказното наклонение в българския език, появило се под влияние на турски език, но осъществено с чисто български формални средства чрез разширяване функциите и формалното диференциране на перфекта.

В статията „Към въпроса за ролята на предлозите в аналитичните езици“ (Opagiu lui Iorgu Iordan, București, 1958, стр. 21—27) Л. Андрейчин се спира по-обстойно на тезата си, че при прехода от синтетизъм към аналитизъм при съществителните имена, когато предлогът поема службата на падежната флексия, той не се граматикализира и не играе роля на аналитична флексия. Функциите на предишните падежи в този случай престават да съществуват като специфични категории и отношения и минават в категорията на смисловите отношения, изразявани чрез предлозите.

Друг дял от българското езикознание, в който Л. Андрейчин има големи постижения, е историята на българския книжовен език. В много статии като „Ролята на черковнославянския език за изграждането на съвременния български книжовен език“ (Бълг. език, VIII, 1958 4—5, стр. 309—320), „Някои въпроси около възникването и изграждането на българския книжовен език във връзка с историческите условия на нашето Възраждане“ (Бълг. език, V, 1955, 4, стр. 308—315), „Един важен момент от развитието на съвременния български книжовен език“ (Известия на Института за бълг. език, XVI, 1968, стр. 517—520) и др. Л. Андрейчин разкрива голямото значение на черковнославянския език за офор-

мие на новобългарския книжовен език. Докато през XVIII век и през първата четвърт на XIX век черковнославянският език е смятан за образец и книжовниците са се старали да се доближават до него, спазвайки, доколкото са могли, фонетичните, граматичните и лексикалните му особености, през втората четвърт на XIX век това влияние постепенно се ограничава почти изключително в лексиката, отстъпвайки пред фонетичните и граматичните форми на живата народна реч. Черковнославянският език се явява и важен посредник за възприемане на руски елементи в нашия книжовен език.

В статията си „Езикът на Паисиевата „История славеноболгарская“ и началото на новобълг. книж. ез.“ (Бълг. език, XII, 1962, 6, стр. 481—490) Л. Андрейчин след подробен езиков анализ идва до важния извод, че Паисий пише на език, който в основата си е народен новобългарски, а не черковнославянски, както твърдят понечето от изследвачите. По-точно той характеризира този език като „новобългарска основа, наводнена с черковнославянизми. Черковнославянските елементи, колкото и много да са, образуват не същността, а един възшен нанос, един горен пласт в езика на Паисий“. Много важен е и изводът на Л. Андрейчин, че Паисий е родоначалник, но не е създател на нашия съвременен книжовен език.

На проблема за началото на съвременния български книжовен език Л. Андрейчин се спира и в статията си „Езикът на „Рибния буквар“ и българският книжовен език“ (Бълг. език, XIV, 1964, 2—3, стр. 101—104). В нея той дава много висока оценка на Беровия език, изтъква, че е важен етап и представя от себе си „огромна крачка напред в развитието... на нашия книжовен език“. Много важен е и изводът, че П. Берон установява „съвременната народно-диалектна източна основа на българския книжовен език“.

Във връзка с началния период от развоя на българския книжовен език са и някои статии на Л. Андрейчин като „Разказвателните наклонения в историческото повествование на Паисий Хилендарски“ (Известия на Института за бълг. език, XI, 1964, стр. 235—238), „Разказвателните наклонения в произведенията на Софроний Врачански“ (Славистичен сборник, 1968, стр. 139—144) и др., в които разглежда установяването на системата от наклонения при разказване в българския книжовен език.

Л. Андрейчин се спира и на отношението на старобългарския език към новобългарския книжовен език. В статията си „Старобългарско гравидо в съвременния български книжовен език“ (Бълг. език, XIII, 1963, 3, стр. 198—203) той посочва лексикални, морфологични и фонетични елементи, които свързват старобългарския език със съвременния български книжовен език, без да има обаче между тях непосредна, непрекъсната връзка. Такива елементи са наставките *-тел* (*учител, деятел, създател* и др.), *-ние* (*знание, сведение, събрание* и др.), *-телен* (*поучителен, спасителен, допълнителен* и др.), *-ем* и *-им* (*изменяем, неузнаваем, любим, нетърсим* и др.), причастното окончание *-щ* (*четящ, играещ, ходещ* и др.), липсата на преглас *я/е* (*поляна — поляни*) и пр.

В няколко статии, като „Ролята на руския език в развитието на съвременния български книжовен език“ (Бълг. език, II, 1952, 3—4, стр. 173—182), „По въпроса за ролята на руския език от съветската епоха за развоя на съвременния български език“ (Бълг. език, VII, 1957, 5, стр. 452—455) и др., Л. Андрейчин разглежда влиянието, което руският език е оказал и

продължава да оказва върху съвременния български книжовен език, обогатявайки и разнообразявайки неговите изразни възможности и особено неговата лексика.

Занимавайки се с историята на българския книжовен език, Л. Андрейчин не оставя без внимание и процесите, които сега протичат в него. В статията си „Българският език през нашето социалистическо двадесетилетие“ (Бълг. език, XIV, 1964, 4—5, стр. 282—288) той посочва промените в неговия граматичен строеж и особено в лексиката, която отразява пряко всички обществено-икономически промени в живота на българския народ.

По-обща картина на оформянето и разволя на българския книжовен език Л. Андрейчин дава в статии като „Характер и произход на някои структурни особености на новобългарския книжовен език“ (Славистичен сборник, 1963, стр. 155—168), „Специфични моменти и особености при формирането на съвременния български книжовен език“ (Бълг. език, XIX, 1969, I, стр. 11—17), „Взаимодействие между народен език и книжовни влияния при формирането на новобългарския книжовен език“ (Бълг. език, XIII, 1963, 4—5, стр. 345—353), „Синтаксическите въпроси формираня на современного болгарского литературного языка в XIX веке“ (Sbornik Brněnské syntaktické konference, Praha, 1962, стр. 109—114) и др. В тях той изтъква онези фонетични, морфологични и синтактични особености на нашия книжовен език, които са присъщи на народната реч и които са навлезли от различни говори, преди всичко от североизточните балкански говори. Същевременно обаче Л. Андрейчин отбелязва, че в българския книжовен език има ред особености, едни от които са последица от влияния на черковнославянския език и на западните български говори, а други са се появили вътре в него в хода на историческия му разволя през последните стотина години.

С проблемите на историята на българския книжовен език са свързани ред проучвания на Л. Андрейчин върху езика и стила на най-видните наши писатели и поети от втората половина на XIX век, които със своите теоретически схващания и особено с езиковата си практика в своето художествено и публицистично творчество са изиграли важна роля в изграждането на съвременния български книжовен език, като Л. Каравелов, Хр. Ботев и Ив. Вазов.

В голямата си монография „Език и стил на Л. Каравелов“ (Годишник на Соф. университет, Историко-филологически факултет, т. XLVI, 4, 1950, 140 стр.) Л. Андрейчин пръв у нас разглежда цялостно езика и стила на отделен автор, и то на видния наш писател, поет и публицист Л. Каравелов, оказал силно влияние върху разволя на българския книжовен език и на българската литература. Авторът насочва своето внимание главно към граматичната страна на Каравеловия език във връзка със задачите, които си е поставил, а на художествената отделя по-малко място. Излизайки от богатия и разнообразен материал, почерпан главно от художествените творби, той успява да представи всички характерни особености на езика на Л. Каравелов в областта на фонетиката, морфологията, синтаксиса и отчасти в лексиката и фразеологията. Това изследване се отличава със своя вещ и задълбочен анализ на езиковите факти, поставяни винаги във връзка с историческия момент, с широтата на раз-

глежданите проблеми и по своите качества остава ненадминато все още в нашата езиковедска литература. В предговора Л. Андрейчин обявява този свой труд за първа стъпка от серия изследвания върху езика на българските писатели и върху развоя на новобългарския книжовен език, но със съжаление трябва да се отбележи, че и до днес не е изпълнил това си обещание.

В няколко проучвания, като „Език и стил на Хр. Ботев“ (Сборник Хр. Ботев, 1949, стр. 542—582), „Синтактично-стилни, фразеологични и други особености на Ботевата публицистика“ (Език и стил на българските писатели, т. I, 1962, стр. 429—440), „Иван Вазов и българският език“ (Сборник Ив. Вазов, 1950, стр. 158—181), Л. Андрейчин разглежда компетентно и резултатно най-съществените черти или отделни особености от езика на Хр. Ботев и Ив. Вазов.

Важно място в научноизследователската дейност на Л. Андрейчин заемаг и въпросите на стилистиката. Трябва особено да се изтъкне, че след А. Теодоров-Балан той е един от малкото наши езиковеди, които тясно свързват граматичните проучвания на езиковите факти с тяхната художествено-естетическа стойност и със стилистическата им функция. Покрай посочените вече трудове „Език и стил на Л. Каравелов“, „Език и стил на Хр. Ботев“ и др., само на стилистически проблеми са посветени и ред проучвания като „Л. Каравелов и развитието на нашия национален език и разказвателен стил“ (Бълг. език, IV, 1954, 2, стр. 113—128), „Художественият стил на Л. Каравелов“ (Език и стил на бълг. писатели, I, 1962, стр. 39—54), „Чарът на Ботевия поетически език“ (Език и стил на бълг. писатели, I, 1962, стр. 87—97), „Ритъмът на стиха у Хр. Ботев“ (Език и литература, I, 1946, 5, стр. 9—15), „Към въпроса за ролята на граматичните елементи в художественото творчество“ (Употреба на българските разказвателни наклонения в художествения разказ“ (Славистични студии, 1963, стр. 97—103) и др.

Л. Андрейчин е почти единственият български езиковед, проучвал езика и стила на народното творчество. Неговите статии „Език и стил на българското народно творчество“ (Библиотека Литературно самообразование, год. II, 1943, кн. 3, стр. 17—35), „Основни черти на езика на народната песен“ (Българско народно творчество, 1950, стр. 236—270), „Старина и традиция в изразните средства на народното творчество“ (Език и стил на бълг. писатели, I, 1962, стр. 5—25), „О поэтике болгарских народных песен“ (Poetyka, Warszawa, 1961, стр. 501—504) и др. разкриват езиковите особености и художествените достойнства на българското народно творчество и по-специално на българската народна песен, посочват колко умело и пестеливо народният творец е използвал изразните средства на българския език.

*

Л. Андрейчин, за разлика от повечето наши езиковеди, не ограничава своята дейност само в кръга на теоретическите научноизследователски проблеми, а взема дейно участие и в решаването на ред практически въпроси, свързани с устройството и функционирането на българския книжовен език, като въпросите на езиковата култура, правописа, правоговора, обучението по български език във всички степени училища и пр.

Впросите на езиковата култура, която Л. Андрейчин схваща доста широко, а не само като езикова правилност, заемат важно място в неговата дейност. И в това отношение той е единственият наш професор-езиковед, който продължава делото на видните наши радатели за чист и правилен български книжовен език проф. А. Теодоров-Балан и проф. Ст. Младенов, без обаче да отива в техните крайности. Това ясно се вижда от ред негови статии като „Граматиката като наука и нейната практическа роля“ (Бълг. език, III, 1953, 4, стр. 293—308), „Фонетиката като наука и нейното значение за езиковата култура“ (Бълг. език, I, 1951, 3—4, стр. 191—198), „За разумно чист и за точен български език!“ (Бълг. език, IX, 1959, 3, стр. 291—293), „Чуждите думи и борбата за чистотата на националния език“ (Език и литература, X, 1955, 1—2, стр. 96—102) и др.

Езиковата правилност за Л. Андрейчин е широко понятие, а не само езикова чистота и гонене на излишни чужди думи. Трябва да се отбележи, че той използва всяка възможност да разяснява и поучава по проблемите на българския книжовен език в страниците на периодичния печат, на първо място в сп. Български език. В отделите „Езикови бележки“ и „Въпроси и отговори“ Л. Андрейчин разглежда често отделни отклонения и грешки от нормите на българския книжовен език, допускани в печата, радиото, периодични издания и пр., и дава компетентни разяснения и указания за тяхното отстраняване. За тези му прояви са характерни солидната научна аргументация, съобразяването с езиковата действителност и с насоките на развитието на книжовния език, както и спокойният доброжелателен тон към критикуваните автори и материали.

Характерът и насоките на практическата дейност на Л. Андрейчин в областта на българския книжовен език ясно се откриват в книгата му „На езиков пост“ (1961, 318 стр.), в която са включени голяма част от неговите статии и бележки за езиковата култура, езиковата правилност и пр., печатани до 1961 г. и засягащи конкретни случаи из разнообразната езикова действителност.

Във връзка с практическата дейност на Л. Андрейчин са и занимаванията му с правописните проблеми на българския книжовен език — област, в която днес той е общопризнат най-авторитетен специалист. В своите възгледи по правописа Л. Андрейчин проявява умерен традиционализъм и се старее да излиза от практиката на книжовния език, без да отива до крайности. Той бе един от най-активните членове на правописната комисия, която през 1945 г. извърши последната основна реформа в българската правописна система и даде широко място на прогресивното фонетично начало в нея. Заедно с Вл. Георгиев и Ив. Леков, а по-късно и със Ст. Стойков, той е автор на официалния „Правописен речник на българския книжовен език“, излязъл вече в шест постоянно подобрявани издания. Освен това Л. Андрейчин е автор на един от първите наши правописни речници на сегашния правопис — „Правописен речник Хемус на българския книжовен език“ (1945, 168 стр.) и е съавтор и съредактор на едно от най-добрите и най-пълни наши правописни ръководства, излязло наскоро след 9 септември 1944 г. — „Правописен и правоговорен наръчник“ (1945, 398 стр.), колективно дело на 9 члена на Дружеството на филолозите-слависти в България.

В своя доклад пред националната правописна конференция през 1951 г. „Основните проблеми на съвременния български правопис“ (Бълг. език, I,

1951, 1—2, стр. 32—53) Л. Андрейчин направи обстоен научен анализ на сегашния ни правопис. Той изтъкна, че „след крупната и напълно уместна и навременна от теоретическо и политическо гледище правописна реформа, извършена през 1945 г., оставаха сравнително малко основни въпроси за по-сетнешно разрешение“ (стр. 32). След като разглежда подробно всички подобрения, които може да се направят в сегашната ни правописна система, на първо място отстраняване на синтактичното правило за употребата на пълно и кратко членно окончание при имената от мъжки род, един. число, Л. Андрейчин заключава: „Наша най-сериозна задача е да направим българския правопис по възможност най-последователен, достъпен и стабилен. Но нека да не си правим илюзии за възможност да се стигне до такова опростяване на правописа, че усвояването му да става без усилия“ (стр. 53). Подобни схващания той поддържа и в доклада си на националната правописна конференция през м. юни 1969 г.

Във връзка с практиката на българския книжовен език са и интересите на Л. Андрейчин към изговора и транскрипцията на чуждите имена в българския книжовен език. Сам той написа специални статии за руските, полските и украинските (и е подготвил за белоруските) имена — „Изговор и транскрипция на руските имена в български език“ (Бълг. език, II, 1952, 3—4, стр. 248—252) — с принципни положения, които станаха изходни в тази област, — „Изговор и транскрипция на полски имена в български език“ (Бълг. език, III, 1953, 1, стр. 53—58) и „Изговор и транскрипция на украински имена“ (Бълг. език, XIX, 1969, 2, стр. 171—175). Освен това той организира написването на статии за изговора и транскрипцията на имената от всички останали славянски езици и от много други езици, като немски, френски, английски, испански, китайски, корейски и пр.

Свързвайки научните си занимания с нуждите на практиката, Л. Андрейчин проявява големи интереси и към езиковото обучение в нашите училища. Той участва най-дейно в съставянето и обсъждането на техническите планове и програми за обучение по български език. А през последните три десетилетия е автор или съавтор на почти всички учебници по български език за средния и горния курс на общообразователните училища. С неговите учебници по граматика за I и II прогимназиален клас от 1942 г. езиковото обучение в нашите училища бе поставено на съвременна научна основа.

*

Когато се разглежда разнообразната и богата дейност на Л. Андрейчин, специално трябва да се изтъкне неговата организаторска и редакторска работа, неговото ръководство на млади научни кадри.

Като преподавател в Университета Л. Андрейчин взе дейно участие в организирането на специалността българска филология, защото в миналото имаше само специалност славянска филология, в която едни българистични предмети, като българска литература, бяха много ограничени, а други българистични предмети, като съвременен български език, българска диалектология, български фолклор и пр., изобщо не се преподаваха. Той има заслуги и за откриване на специалността руска филология през 1949 г.

В Института за български език при Българската академия на науките Л. Андрейчин организира секцията за съвременен български език,

която ръководи и до днес. С помощта на сътрудниците в тази секция през 1952 г. той създаде служба за даване на справки по езикови и правописни въпроси по телефона или писмено, която днес е най-авторитетният постоянен консултант по правописните, правоговорните и граматичните въпроси на българския книжовен език. През 1961 г. Л. Андрейчин уреди и постоянни — първоначално месечни, а след това седмични — предавания по Радио София по езикови въпроси и езикова култура. Тези предавания заслужено се ползват с голяма популярност и исканията на слушателите са техният брой да се увеличи на пове два пъти седмично.

Л. Андрейчин е взел дейно участие в основаване и организиране на трите езикови и езиково-литературни списания, издавани сега у нас: „Език и литература“, „Български език“ и „Български език и литература“. Той, заедно с Ив. Хаджов и Ст. Стойков, отстъпи хонорара си от колективния труд „Правописен и правоговорен наръчник“ (1945) и с така набраните средства бе започнато от 1946 г. издаването на сп. Език и литература като орган на Дружеството на филолозите-слависти в България. Л. Андрейчин бе деен член на редакционната колегия на това списание до 1957 г., когато поради прекомерна заетост бе принуден да я напусне. Той взе участие и в организирането на сп. Български език и литература (1958 г.), теоретичен орган на Министерството на народната просвета по проблемите на езиковото и литературното обучение в нашите училища, и бе член на редакционната му колегия до 1961 г. Особено голяма дейност Л. Андрейчин прояви в организирането и издаването на сп. Български език, орган на Института за български език при Българската академия на науките, на което той бе основател и отначало отговорен редактор, а от 1957 г. — главен редактор. Започнало да излиза през 1951 г., това списание успя да обедини около себе си всички работници в областта на българския език не само у нас, но до голяма степен и в чужбина и вече е едно от най-авторитетните научни и научно-популярни списания, издавани от Българската академия на науките. За големия международен авторитет на това списание говори между другото и фактът, че то има около 500 абонати в чужбина. Трябва да се отбележи, че Л. Андрейчин отделя извънредно много сили и време за това списание, чийто годишен обем надхвърля 36 печатни коли (600 стр.), и в което годишно се печатат над 120 статии, бележки, рецензии, отговори на въпроси и пр. средно от около 60—70 автори. Л. Андрейчин е един от редакторите и на „Известия на Института за български език“, от които вече са излезли 18 книги.

Специално трябва да се отбележат големите грижи, които Л. Андрейчин полага за младите научни работници в областта на българския език. От 1949 до 1963 г. той бе научен ръководител на научния студентски кръжок по съвременен български език във Факултета по славянски филологии на Софийския университет — един от най-дейните кръжоци, членове на който бяха почти всички млади днешни научни работници в областта на българския книжовен език. Л. Андрейчин полага големи грижи и за подготовката на млади научни работници чрез аспирантура. Днес той има основания с гордост да заяви, че между българските езиковеди има най-голям брой аспиранти, защитили дисертации. Всички научни сътрудници на секцията за съвременен български език в Института за български език, всички асистенти и доценти по съвременен български език при катедрата по български език в Софийския университет

и всички преподаватели и асистенти по български език във Великотърновския висш педагогически институт „Братя Кирил и Методий“ са негови ученици и възпитаници.

Л. Андрейчин участва активно и в международния научен славистичен живот. По покана на съответните страни той е чел лекции по проблемите на българския език в университетите и в научни институти в Москва, Варшава, Краков, Познан, Прага, Букурещ и др. Участвувал е с доклади във всички конгреси и славистични конференции, организирани през последните две десетилетия. Освен това е деен член и на 3 комисии при Международния комитет на славистите още от тяхното основаване — на Комисията за лингвистична терминология, на Комисията за изучаване граматичния строеж на славянските езици и на Комисията за поезика и стилистика. Л. Андрейчин организира и издаването на печатния орган на Комисията за лингвистична терминология — сборника „Славянска лингвистична терминология“, от който през 1962 г. излезе книга I, а кн. II е готова за печат.

*

Разгледаната богата, разнообразна и плодотворна многогодишна научна, преподавателска и организаторска дейност на Л. Андрейчин е тясно свързана с някои черти от неговия характер, които го представят като умел педагог и прекрасен човек.

Л. Андрейчин повече от три десетилетия обучава студентите по българска филология в Софийския университет, разкрива им структурата на нашия книжовен език и сложния път на неговото оформяване през последните два века. Той успява да даде не само задълбочени познания на своите студенти, но и да им вдъхне любов към родния език и към благородната учителска професия.

Л. Андрейчин се отличава с голямата си отзивчивост като учен и като човек. Всеки, който се обърне за съвет или помощ към него, винаги получава компетентен отговор, топло човешко разбиране и съчувствие и реална подкрепа. Особено внимателен е той към студентите и младите научни работници. Независимо от голямата си научна, преподавателска и служебна заетост той винаги е готов не само да ги изслуша и да им даде съвет, но и да прочете техен труд, да им посочи необходимата литература и ако изданието трудно се намира или изобщо липсва в обществените библиотеки, с готовност им услужва с него от собствената си богата библиотека. Л. Андрейчин се отзовава охотно на всяка покана да вземе участие в съвещание по проблемите на езика и езиковото обучение, да изнесе доклад по езикови или правописни проблеми пред учители, редакционни и издателски работници и др., и то не само в София, но и в провинцията.

Всички, които са били или са в по-тесен досег с учения, преподавателя и човека Любомир Андрейчин, на първо място неговите приятели, сътрудници и ученици, изпитват към него най-добри и искрени чувства на обич и дълбоко уважение. В навечерието на неговата шейсетгодишна те му пожелават от все сърце бодрост и здраве, за да може още дълги години да работи все така успешно и всеотдайно в областта на нашия скъп роден български език.

Стойко Стойков

**БИБЛИОГРАФИЯ НА ТРУДОВЕТЕ
НА ЧЛ.-КОР. ПРОФ. Д-Р ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН**

(1931—1969)

I. НАУЧНИ ТРУДОВЕ, СТАТИИ И РЕЦЕНЗИИ

1931

1. *Рец.*: Речник на стенографните съкращения от П. Лунгов, София, 1931. — МлСт, год. VIII, 1930/31, бр. 9, стр. 106—108.

1934

2. Z zagadnień fonetyki międzywyrazowej. — SIOcc, t. XII, 1934, стр. 75—81.

3. Prof. Dr. L. Miletycz (Z powodu 70-lecia Jego urodzin i 50-lecia pracy naukowej). — KLN, XI, Nr 6 от 5. II. 1934.

4. Шейсетгодишнината на един бележит учен. — ЛГл, бр. 248 от 7. XI. 1934. [Същото на полски език в Гл, V, № 1 от 5. I. 1935].

1935

5. А. Мицкевич и полският език. — ИБПр, год. XI, 1935, кн. 2—3, стр. 121—124.

6. Български език в учебните заведения на Полша. — ИДни, бр. 233 от 1. VIII. 1935.

7. Prof. A. Teodorow-Bałaп (Z okazji 75-lecia Jego urodzin). — Гл, V, Nr 4 от 25. II. 1935.

8. Słowo „chcieć“ jako posłkowe w języku polskim. — SPAU, t. XL, 1935, Nr 1, стр. 4—8. [Същото на френски език в BuIIAPSL, 1935, № 1—3, стр. 4—8].

1936

9. *Рец.*: L. Beaulieux, Grammaire de la langue bulgare, Paris, 1933. — RS, XII, 1936, стр. 29—39.

10. *Рец.*: L. Beaulieux, Quelques caractéristiques de l'évolution du bulgare moderne. Księga Referatów II Międzynarodowego Zjazdu Slawistów, sekcja I — Językoznawstwo, Warszawa, 1934, стр. 108—109.

11. *Рец.*: E. Koschmieder, Nauka o aspektach czasownika polskiego w zarysie, Wilno, 1934. — RS, XII, 1936, стр. 179—182.

1937

12. Des catégories sémantiques dans la conjugaison bulgare. — BullAPSL, 1937, Nr 1—3, стр. 3—8.

13. Kategorie znaczeniowe koniugacji bułgarskiej. — SPAU, t. XLII, 1937, Nr 2, стр. 34—38.

1938

14. Kategorie znaczeniowe koniugacji bułgarskiej. Polska Akademia Umiejętności. Prace Komisji Językowej, Nr 26, Kraków, 1938, стр. 82.

Рец.: К. М. Кувев. — УчПр, год. XXXVII, 1938, кн. 3, стр. 325—328; К. М. Кувев. — RS, XIV, 1938, стр. 144—148; А. Герд. — SI, XVII, 1939/40, стр. 449—456.

1940

15. Из семантичния развой на българските пространствени предлози. — УчПр, год. XXXIX, 1940, кн. 5—6, стр. 679—687. [Препечатано в Христоматия по съвременен български език, съст. Р. Русинов, София, 1969, стр. 164—170].

16. Родният език в полските средни училища. — УчПр, год. XXXIX, 1940, кн. 1, стр. 37—51.

17. Чарът на Ботевия език. — Ботьов лист, Враца, 2. VI. 1940.

18. Рец.: А. Т. Балан, Нова българска граматика, София, 1940. — Род, год. III, 1940, кн. I, стр. 268—271.

1941

19. Народните будители и българският език. — в. Народни будители, София, 1. XI. 1941.

1942

20. Български граматика, излезли през последните 10 години. — ИзвДФС, кн. I, 1942, стр. 135—140.

21. Българските собствени имена. — Пр, год. VII, 1941/42, кн. 6, стр. 679—684.

22. Език и народност. — ОПс, год. XV, 1942, кн. 4, стр. 159—164.

23. Език и стил на Л. Каравелов. — ЛСам, год. II, кн. I, 1942, стр. 84—102.

24. За миналите действителни причастия на глагола мoгa. — УчПр, год. XLI, 1942, кн. 10, стр. 1293—1296.

25. За термините „местоимение“ и „местоиме“. — УчПр, год. XLI, 1942, кн. 10, стр. 1291—1292.

26. Застъпване на словообразуването в гимназията. — УчПр, год. XLI, 1942, кн. 9, стр. 1115—1118.

27. Народни говори и книжовен език. — УчПр, год. XLI, 1942, кн. 5—6, стр. 571—577.

28. Употреба на глаголните категории в повестите на Л. Каравелов. — ИзвДФС, кн. 1, 1942, стр. 99—114.

29. Учебник по граматика за I прогимназиален клас, София, 1942, 80 стр.; 2 изд., 1943, 80 стр.

30. Учебник по граматика за II прогимназиален клас, София, 1942, 112 стр.; 2 изд., 1943, 112 стр.

31. *Рец.*: Ас. Марков, П. Лаков, Към книжовен български език, София, 1941. — УчПр, год. ХLI, 1942, кн. 3, стр. 327—332.

32. *Рец.*: А. Теодоров-Балан, Нова българска граматика, София, 1940, стр. XVI + 487. — МПр, год. ХIII, кн. 1, 1942, стр. 105—116.

1943

33. Бележки върху употребата на членувани и нечленувани съществителни. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 4—5, стр. 522—528.

34. „Гусларева майка“ от П. Ю. Тодоров — езиково-стилистичен разбор. — ЛСам, год. III, кн. 1, София, 1943, стр. 17—26.

35. Език и стил на българското народно творчество. — ЛСам, год. II, кн. 3, София, 1943, стр. 17—35.

36. За глаголните времена в художественото и научно повествуване. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 9—10, стр. 1153—1164.

37. Наблюдения над умалителните и галговни съществителни при обучението по български език. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 1, стр. 74—78.

38. Наставка *-и* в някои сложни съществителни в българския книжовен език. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 7, стр. 866—871.

39. Някои особености на българския разказвателен стил. — ЛСам, год. III, кн. 2, София, стр. 64—71.

40. *Рец.*: Г. Ганев, Образуване и произход на собствените имена у българите, София, 1942, 80 стр. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 8, стр. 1023—1026.

41. *Рец.*: К. Мирчев, Сръбската наука за езика на македонските българи, София, 1943, 88 стр. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 6, стр. 792—795.

42. *Рец.*: Хар. Павлов, Правописник на българския книжовен език с обяснителен речник, I, 6 изд., Враца, 1942, 126 стр. — УчПр, год. ХLII, 1943, кн. 4—5, стр. 569—572.

1944

43. Основна българска граматика, София, 1944, 559 стр.

Рец.: Вл. Георгиев. — ЛФр, бр. 18 от 9. II. 1945; Ст. Илчев. — БСДр, год. I, 1945, кн. 11—12, стр. 51—52; Ю. С. Маслов. — Ученые записки Института славяноведения, т. IV, 1951, стр. 364—372.

44. Правописната промяна и *ь*. — Св, бр. 79 от 6. XII. 1944.

1945

45. Българска граматика за I прогимназиален клас, 1 изд., София 1945, 112 стр.; 2 изд., София, 1946, 100 стр.; 3 изд., София, 1947, 100 стр.; 4 изд., София, 1948, 95 стр.; 5 изд., София, 1949, 96 стр.

46. Българска граматика за II прогимназиален клас, 1 изд., София, 1945, 119 стр.; 2 изд., София, 1946, 112 стр.; 3 изд., София, 1947, 112 стр.; 4 изд., София, 1948, 110 стр.; 5 изд., София, 1949, 103 стр.; 6 изд., София, 1950, 103 стр.

47. Към правилно „якане“. — ЛФр, бр. 27 от 13. V, бр. 28 от 20. V. 1945.

48. Новият правопис. — ЛФр, бр. 19 от 23. II. 1945.

49. Правописен и правоговорен наръчник. Дружество на филолозите-слависти [съвместно с Ив. Хаджов, Цв. Минков, Д. Осинин, Ст. Стойков, Н. Костов, Ст. Илчев, Д. Маджаров и Кр. Генев], София, 1945, 398 стр.

50. Правописен речник на българския книжовен език [съвместно с Ив. Леков и Вл. Георгиев], София, 1945, 221 стр.

Рец.: Е. Николов. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 1, стр. 57—61; Ив. Леков. — Към рецензията на Е. Николов за Правописен речник на българския книжовен език. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 1, стр. 62—63.

51. Правописен речник Хемус на българския книжовен език, София, 1945, 168 стр.

Рец.: Д. И. Мамков. — УчПр, год. XLIV, 1945, кн. 5—6, стр. 486—489.

52. Упътване за правописа на българския книжовен език [съвместно с Вл. Георгиев, Ив. Леков и Ив. Хаджов], Официално издание, София, 1945, 23 стр.

1946

53. Външна и вътрешна реч. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 2, стр. 39—42.

54. Дружествен живот. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 1, стр. 71—72.

55. Конференции на гимназиалните учители по български език и литература. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 5, стр. 39—40.

56. Мицкевич и полският език. — Юбилеен лист Адам Мицкевич, по случай 91 години от смъртта му, София, 24. XII. 1946.

57. Ритъмът на стиха у Христо Ботев. — ЕзЛ, год. I, 1946, кн. 5, стр. 9—15.

1947

58. Бележки върху синтаксиса на Ботевата проза. — Ботевски лист, Враца, 2. VI. 1947.

59. Българска граматика. Помагало за езиково-граматично обучение в гимназиите [съвместно с Н. Костов и Е. Николов], София, 1947.

Рец.: Paul L. Garvin. — Word 8, № 4, 1952, стр. 401—403.

60. Въпросите на правописното обучение в съветската педагогическа литература. — ЕзЛ, год. II, 1947, кн. 1, стр. 70—72.

61. Мъките на словото. — ЕзЛ, год. II, 1947, кн. 5, стр. 22—26.

62. Нашите собствени имена. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 2, стр. 21—22.

63. Руският език в нашите училища. — УчБ, бр. 39 от 25. XII. 1947.

64. Синтактична употреба на причастията у Л. Каравелов. — ЕзЛ, год. II, 1947, кн. 2, стр. 48—50.

65. Чорбаджия ли е Хаджи Генчо? — ЕзЛ, год. II, 1947, кн. 2, стр. 54

1948

66. Грамматика руского езика для всех классов средней школы [съвместно с А. Евдохимов и Н. Дылевский], София, 1948, 244 стр.

Рец.: Ек. Златоусова. — УчПр, год. XLVII, 1948, кн. 10, стр. 863—865.

67. Да изучаваме грижливо нашия език. — С-че, 20. V. 1948.

68. Езикът и днешният обществен живот. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 3, стр. 19.

69. За десетата буква от нашата азбука. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 7, стр. 21.

70. За правилен изговор на думите. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 4, стр. 21.

71. За правилното съгласуване на думите. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 5, стр. 19.

72. За произхода и значението на името *Панко*. — Лч, год. II, 1947/48, кн. 6, стр. 24.

73. Полският език в България. — ЗЗн, бр. 572 от 22. VII. 1948.

74. Правописен речник на българския книжовен език [съвместно с Ив. Леков и Вл. Георгиев], 2 прераб. изд., София, 1948, 297 стр.

Рец.: A. Vaillant. — Bulletin de la Société de Linguistique de Paris, т. 44, 1948, кн. 2, стр. 140.

75. Тарикатският говор и нашият роден език. — НМл, бр. 108 от 18. XI. 1948.

76. Ценен труд в твърде лош превод. — ЕзЛ, год. III, 1948, кн. 1, стр. 77—78.

1949

77. Ботьо Петков като филолог. — ЕзЛ, год. IV, 1948/49, кн. 2, стр. 145—148.

78. Грамматика българского языка, Москва, 1949, 496 стр. [превод на Основна българска граматика, вж. № 43].

79. Език и стил на Христо Ботев. — Христо Ботев (Сборник по случай сто години от рождението му), София, 1949, стр. 542—582.

Рец.: A. Bogusławski. — Poradnik Językowy, Warszawa, 1951, № 8, стр. 21—24.

80. За ударението на думата *наука* и на формата *училища*. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 1, стр. 89.

81. Из живота на дружеството на филолозите-слависти, ЕзЛ, год. IV, 1948/49, кн. 4, стр. 317—318.

82. Нагледно помагало за обучението по български език за I [прогимн.] клас, София, 1949, 20 таблици.

83. Научното дело на Й. В. Сталин и езикознанието. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 2, стр. 104—116.

84. 1. Правилно ли е образувана думата „военнолюбец“? 2. Как трябва да се употребяват изразите „начело на“ и „начело с“? — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 1, стр. 88—89.

85. Производителни сили и производствени отношения. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 2, стр. 162—163.

86. Тълкуване на Ботевия стих „Пък тогаз... майко, прощай“. — ЕзЛ, год. IV, 1948/49, кн. 2, стр. 149—150.

87. Увод в езикознанието с оглед на славянските езици [съвместно с Ив. Леков и Ст. Стойков], София, 1949, 158 стр. [Литопечат].

1950

88. Болгарское языкование. — СвБ, № 17 от 25. X. 1950.

89. Език и стил на Л. Каравелов. — ГСУ, Историко-филологически факултет, т. XLVI, кн. 4, 1950, 140 стр.

Рец.: A. Bogusławski. — Poradnik Językowy, Warszawa, 1951, № 8, стр. 21—24.

90. Езикови упражнения за IV отделение [съвместно с М. Фридманов и Д. Тончев], 4 прераб. изд., София, 1950, 118 стр.; 5 изд., София, 1951 [предишните три издания са без участието на Л. Андрейчин].

91. За меките съгласни в българския език. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 4, стр. 333—334.
92. За правописа на думи *нишка, прошка, плешка* и др. — ЕзЛ, год. VI, 1950/51, кн. 1, стр. 70.
93. За превода на руското минало време. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 4, стр. 328—330.
94. Иван Вазов за езика на българската поезия. — ЛФр, бр. 44 от 6. VII. 1950.
95. Иван Вазов и българският език. — Иван Вазов (Сборник по случай сто години от рождението му), София, 1950, стр. 158—181; Изк., 1950, кн. 6, стр. 441—464.

Рец.: A. Bogusławski. — Poradnik Jezykowy, Warszawa, 1951, № 8, стр. 21—24.

96. Иван Вазов и българският език. — ОФр, бр. 1784 от 12. VII. 1950, НМл, бр. 615 от 12. VII. 1950.
97. Й. В. Сталин за езикознанието. — Септ, год. III, 1950, кн. 1, стр. 127—129.
98. Й. В. Сталин и науката. По повод изказванията на др. Сталин за езикознанието. — ЗЗн, бр. 1198 от 16. VII. 1950.
99. Марксистко-ленинското учение на Й. В. Сталин за езика и задачите на българското езикознание. — ФМ, год. VI, 1950, кн. 2, стр. 65—81.
100. Н. Я. Мар — основател на съветското марксистическо езикознание. — ЕзЛ, год. V, 1949/50, кн. 5, стр. 337—353.
101. Основни черти на езика на народната песен. — Българско народно творчество, София, 1950, стр. 236—270.
102. Родният език. — НМл, бр. 561 от 10. V. 1950.
103. Рец.: Граматика на турския език. — ЕзЛ, год. VI, 1950/51, кн. 1, стр. 79—80.

1951

104. Академик В. В. Виноградов в България. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 231—235.
105. Академик Виктор В. Виноградов. — ЛФр, бр. 57 от 4. X. 1951.
106. *Войнолюбец*, а не „военнолюбец“. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 227—228.
107. Въпросите на българския правопис. — ЕзЛ, год. VII, 1951/52, кн. 1, стр. 25—30.
108. Въпросите на българския правопис. — НВоля, год. XVI, бр. 31 от 24. VIII. 1951.
109. Граматиката като наука и нейното значение в светлината на Сталиновите трудове за езикознанието. — ЕзЛ, год. VI, 1950/51, кн. 3, стр. 145—150.
110. Да изучаваме руския език. — НВ, бр. 983 от 6. X. 1951.
111. Да обичаме българския език. — С-че, бр. 38 от 24. I. 1951.
112. Делото на Кирил и Методий и нашите днешни задачи. — Изг, бр. 2052 от 22. V. 1951.
113. Една година по пътя на сталинското езикознание. — БЕз, год. I, 1951, кн. 1—2, стр. 151—154.
114. Една година по Сталинския път. — Септ, год. IV, 1951, кн. 7, стр. 171—174.

115. Езикът на учебниците по „Български език и литература“ в средните училища. — ЛФр, бр. 20 от 18. I, бр. 21 от 25. I, бр. 22 от 1. II, бр. 23 от 8. II. 1951.
116. За езика на работническия и селския кореспондент. — РСкор, год. I, 1951, кн. 5, стр. 13—15.
117. За изговора на думата *искра* по радиото. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 227—228.
118. За правилния словоред в нашия език. — РСкор, год. I, 1951, кн. 7—8, стр. 22—24.
119. За правописа на звучните и беззвучни съгласни (ясни и тъмни). — ЕзЛ, год. VI 1950/51, кн. 3, стр. 198.
120. За формата на прилагателното *теоретичен, теоретически*. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 230.
121. Иван Вазов и българският национален език (30 години от смъртта на народния поет). — ЛФр, бр. 55 от 20. IX. 1951.
122. Изказване на научната сесия на ИФ факултет, посветена на труда на Й. В. Сталин... — Проблемите на българското езикознание в светлината на сталинското учение за езика, София, 1951, стр. 186—202.
123. Й. В. Сталин ни учи да овладяваме с обич своя роден език. — НМл, бр. 839 от 30. III. 1951.
124. Към въпроса за отношението между език и мислене. — Въпроси на езикознанието в сталинско осветление, София, 1951, стр. 21—34.
125. Научна сесия, посвященная трудам И. В. Сталина по вопросам языкознания. — СвБ, год. VI, бр. 1 от 10. I. 1951.
126. Новите програми за обучение по български език в средните училища. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 250—251.
127. Основни въпроси на езиковото обучение. — НПр, год. VII, 1951, кн. 9—10, стр. 39—48.
128. Основните проблеми на българския правопис. — ЛФр, бр. 43 от 28. VI. 1951.
129. Основните проблеми на съвременния български правопис, София, 1951, 26 стр. [Препечатано с допълнения в БЕз, год. I, 1951, кн. 1—2, стр. 32—53].
130. Правописният въпрос. — ОФр, бр. 2107 от 20. VI. 1951.
131. *Приятел и другар*. — ЕзЛ, год. VII, 1951/52, кн. 3, стр. 176—177.
132. *Първенството заочна*. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 226.
133. Фонетиката като наука и нейното значение за езиковата култура. — БЕз, год. I, 1951, кн. 3—4, стр. 191—198.
134. *Рец.*: „Проблемите на българското езикознание в светлината на сталинското учение за езика“, София, 1951. — БЕз, год. I, кн. 3—4, стр. 239—244.

1952

135. Бележки за употребата на пълния член при имена от мъжки род. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 268—270.
136. Българска граматика за VI клас на общообразователните училища, 7 прераб. изд., София, 1952, 77 стр.
137. Българската граматика. — НМл, бр. 1150 от 29. III. 1953.

138. Български език за VIII клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 1 изд., София, 1952, 84 стр.
139. Български език за IX клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 1 изд., София, 1952, 80 стр.
140. Български език за X и XI клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 1 изд., София, 1952, 100 стр.
141. Български език. Учебник за IV клас на общообразователните училища [съвместно с М. Фридманов и Д. Тончев], 6 прераб. изд., София, 1952, 147 стр. [вж. № 89].
142. „В II бригада“ или „във II бригада“? — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 122—123.
143. Вестник „Народна младеж“. Езикови бележки. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 140—143.
144. Въпросът за националната самобитност на езика. — ИзвИБЕз, 1952, кн. 2, стр. 29—54.
145. Главна буква в някои подзаглавия. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 279.
146. Един характерен случай на неправилен словоред. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 116.
147. Езиковото обучение в горния курс на средните общообразователни училища. Насоки за работа с новата програма. — НПр, год. VIII, 1952, кн. 6, стр. 33—49.
148. За езика и съдържанието на дописката. — РСКОр, год. II, 1952, кн. 10, стр. 15—18.
149. За смекчаването на съществителните с наставки *-ар* и *-тел* при членуване. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 279—280.
150. За употребата на запетая и тире в някои случаи. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 123.
151. За употребата на съгласната *й* в някои наши и чужди думи и имена. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 115—116.
152. За формата на предлога *от* в нашите диалекти и в книжовния език. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 111—112.
153. Иван Вазов като певец на българския език. — ЕзЛ, год. VII, 1951/52, кн. 3, стр. 171—175.
154. Изговор и транскрипция на руски имена в български език. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 248—252.
155. Към въпроса за аналитичния характер на съвременния български език. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 20—35. [Препечатано в Хрестоматия по съвременен български език, съст. Р. Русинов, София, 1969, стр. 135—151].
156. Материали за турнира по български език. — С-че, бр. 51 от 19. XII. 1952.
157. *Министър — министерство*. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 122.
158. Най-главното. — С-че, бр. 49 от 5. XII. 1952.
159. Нашият роден език. — ПРък, год. VI, 1952, кн. 5, стр. 14—16.

160. Новата програма по руски език за горните класове на светските училища и някои въпроси на езиковото обучение у нас [съвместно с К. Попов]. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 293—295.

161. Новите учебници по български език за средните училища. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 139—140.

162. Правописният въпрос у нас. — ФМ, год. VIII, 1952, кн. 3—4, стр. 158—168.

163. Роля и употреба на сегашно историческо време. — ЕзЛ, год. VII, 1951/1952, кн. 4, стр. 215—218.

164. Ролята на руския език в развитието на съвременния български книжовен език. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 173—182.

165. Съществени подобрения в подготовката на учители по български език за V—VII клас на средните училища. — БЕз, год. II, 1952, кн. 3—4, стр. 296.

166. Труд И. В. Сталина „Марксизм и въпроси езиковедения“ и българско езиковедение. — Сл, 1952, № 2, стр. 14—18.

167. Учението на Й. В. Сталин за езика и нашите задачи във връзка с изучаването на родния език. — РД, бр. 172 от 20. VI. 1952.

168. Рец.: Проф. д-р Владимир Георгиев, Сталинското учение за езика и задачите на българското езиковедение, София, 1951, 93 стр. — БЕз, год. II, 1952, кн. 1—2, стр. 131—134.

1953

169. Българска граматика за V клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стоянов, К. Попов и Ст. Антонов], 1 изд., София, 1953, 123 стр.

Рец.: Н. Костов. — НПр, год. IX, 1953, кн. 9, стр. 47—60.

170. Българска граматика за VI клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стоянов, К. Попов и Ст. Антонов], 1 изд., София, 1953, 107 стр.

Рец.: Ив. Кънчев. — НПр, год. X, 1954, кн. 4, стр. 41—55.

171. Българска граматика. Синтаксис за VII клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов, Ст. Стоянов и Ст. Антонов], 1 изд., София, 1953, 143 стр.

Рец.: Ал. Милев. — НПр, год. IX, 1953, кн. 10, стр. 52—64.

172. Български език за VIII клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 2 попр. изд., София, 1953, 95 стр.; 3 изд., София, 1954, 95 стр.; 4 изд., София, 1955, 97 стр.; 5 изд., София, 1956, 102 стр.

173. Български език за IX клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 2 попр. изд., София, 1953, 80 стр.; 3 изд., София, 1955, 80 стр.; 4 изд., София, 1955, 80 стр.; 5 изд., София, 1956, 76 стр.

174. Български език за X и XI клас на средните общообразователни училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], 2 попр. изд., София, 1953, 102 стр.; 3 изд., София, 1954, 102 стр.; 4 изд., София, 1955, 102 стр.; 5 изд., София, 1956, 106 стр.

175. Български език. Учебник за IV клас на общообразователните училища [съвместно с М. Фридманов и Д. Тончев], 7 прераб. изд., София, 1953, 140 стр.; 8 изд., София, 1954, 140 стр.
176. Граматиката като наука и нейната практическа роля. — БЕз, год. III, 1953, кн. 4, стр. 293—308. [Препечатано в Помагало към лекциите и упражненията по увод в езикознанието, под ред. на Вл. Георгиев, София, 1956, стр. 240—257].
177. Да опознаваме богатството на нашия език. — ОФр, бр. 2728 от 10. VI. 1953.
178. Език и мислене. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 1, стр. 41—46.
179. За богата, звучна и пределно ясна българска реч. — ПРък, год. VII, 1953, кн. 5, стр. 8—9.
180. За израза „вменявам в дълг“. — БЕз, год. III, 1953, кн. 3, стр. 270.
181. За канцеларския и шаблонен език в една статия. — БЕз, год. III, 1953, кн. 1, стр. 66—68.
182. За обработката на изречението от стилно гледище. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 2, стр. 114—115.
183. За образцова и чиста българска реч. — С-че, бр. 20 от 8. V. 1953.
184. За съгласуването в един вид сложни изречения. — БЕз, год. III, 1953, кн. 2, стр. 186.
185. За съществителното „оборудване“. — БЕз, год. III, 1953, кн. 3, стр. 274.
186. За турнира по български език във в. Септемврийче. — НМд, бр. 61 от 11. III. 1953.
187. За ударението на страдателните причастия *необуздан*, *изхвържан* и др. — БЕз, год. III, 1953, кн. 3, стр. 274—275.
188. За употребата на запетая и точка в някои случаи. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 5, стр. 318.
189. Задачите на българското езикознание в светлината на отвореното писмо на др. Вълко Червенков до др. Пиронков. — БЕз, год. III, 1953, кн. 1, стр. 10—24.
190. Защо прилагателното *необходим* съдържа отрицателната частица *не*. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 6, стр. 367.
191. Защо хората говорят на различни езици. — БЕз, год. III, 1953, кн. 2, стр. 185—186.
192. Изговор и транскрипция на полски имена в български език. — БЕз, год. III, 1953, кн. 1, стр. 53—58.
193. *Изхвърлен* и *разхвърлян*. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 6, стр. 367.
194. Какво е нужно. — БЕз, год. III, 1953, кн. 3, стр. 259—260 [подпис „От Редакцията“].
195. Какво трябва да знаем за корена на думата. — С-че, бр. 16, от 10. IV. 1953.
196. Лексикологията в светлината на сталинското езикознание. — БЕз, год. III, 1953, кн. 3, стр. 202—208.
197. Лекции по българска граматика и стилистика. София, 1953, 149 стр. [диготпечат]. [Едногодишна школа по журналистика при ЦДЖ].
198. Мястото на остатъците от инфинитив в българското спрежение. — БЕз, год. III, 1953, кн. 1, стр. 65.
199. На работа за правилното развитие и обогатяване на нашата родна реч. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 2, стр. 87—93.

200. Научна сесия по въпросите на историята на езика в Института за български език при БАН. — СпБАН, год. I, 1953, кн. 1—2, стр. 91—96.
201. Правоговорни и правописни въпроси във връзка с числителните. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 3, стр. 184—185.
202. Роль русского языка в развитии современного болгарского литературного языка. — Сл, 1953, № 9, стр. 34—38.
203. Смысловата разлика между изразите *и др.*, *и т. н.*, *и пр.* — БЕз, год. III, 1953, кн. 1, стр. 79—80.
204. Сталинското езикознание и въпросът за чистотата на езика. — ЗЗн, бр. 2093 от 7. IV. 1953.
205. Съвременен български език [част I]. Учебник за I курс на учителските институти [съвместно с К. Попов и М. Иванов], 1 изд., София, 1953, 256 стр.; 2 изд., София, 1954, 256 стр.; 3 изд., София, 1956, 272 стр.
206. Употреба на глаголните времена. — РСКор, год. III, 1953, кн. 1, стр. 21—24.
207. Употреба на основната форма на българския глагол в някои случаи. — ЕзЛ, год. VIII, 1953, кн. 1, стр. 53—54.
208. Употреба на приказните глаголни времена. — РСДоп, год. III, 1953, кн. 9, стр. 20—22.

1954

209. Академик Александър Теодоров-Балан. — ЕзЛ, год. IX, 1954 кн. 6, стр. 455—459.
210. Академик А. Теодоров-Балан. По случай 95-годишнината му. — РД, бр. 300 от 27. X. 1954.
211. Академику А. Теодорову-Балану 95 лет. — НБолг, 1954, № 21, стр. 14.
212. Българска граматика за V клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стоянов и К. Попов], 2 попр. изд., София, 1954, 122 стр.; 3 изд., София, 1955, 122 стр.; 4 изд., София, 1956, 123 стр.
213. Българска граматика за VI клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стоянов и К. Попов], 2 попр. изд., София, 1954, 111 стр.; 3 изд., София, 1955, 111 стр.; 4 изд., София, 1956, 118 стр.
214. Българска граматика и стилистика [лекции в Едногодишната школа по журналистика при ЦДЖ], София, 1954, 210 стр. [литопечат].
215. Българска граматика. Синтаксис за VII клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 2 поправ. изд., София, 1954, 146 стр.; 3 изд., София, 1955, 143 стр.; 4 изд., София, 1956, 137 стр.
216. „Вдън горите“. — БЕз, год. IV, кн. 1, стр. 75.
217. Грешки в строежа на изречението от гледище на мисълта. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 175—176.
218. 95-годишнината на акад. А. Т.-Балан — празник на българското езикознание. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 4, стр. 305—306 [подпис „От Редакцията“].
219. Десет години грижи за родния език в Народна република България. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 3, стр. 201—202 [подпис „От Редакцията“].
220. Един забележителен юбилей в полското езикознание. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 4, стр. 380.
221. За веша и справедлива критика. — БЕз, год. IV, 1954, стр. 299—300 [подпис „От Редакцията“].

222. За употреба на местоименната форма *си*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 1, стр. 95.
223. Защо пишем „цѣфта“, а не „цѣвтя“? — ЕзЛ, год. IX, 1954, кн. 6, стр. 469.
224. *Изисквам, възисквам, възискателен* и пр. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 4, стр. 375—376.
225. „Изнесох доклад“ или „направих доклад“? — ЕзЛ, год. IX, 1954, кн. 6, стр. 469.
226. Как се членува подлогът при сказуемо в страдателен залог. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 4, стр. 375.
227. *Кореспонденти и дописници*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 1, стр. 76.
228. Латинска транслитерация на българското писмо. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 168—171.
229. Л. Каравелов и развитието на нашия национален език и разказвателен стил. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 113—128.
230. *Млѣчна и млѣчна*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 3, стр. 275—276.
231. На непрестанна борба за богата, правилна, ясна, чиста и звучна българска реч. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 1, стр. 3—4 [подпис „от Редакцията“].
232. Нагледни таблици за обучението по български език [съвместно с Д. Тончев и Ж. Василева], София, 1954, 20 таблици.
233. *Нисък, ниска и низък, низка*. — ЕзЛ, год. IX, 1954, кн. 5, стр. 395.
234. „Нужен е“ и „нужно е“. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 4, стр. 371.
235. *Нямам — немам*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 3, стр. 275.
236. *Одеало или одеяло*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 184.
237. Правилно ли е да кажем „извинявам се“. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 183.
238. Правописен речник на българския книжовен език [съвместно с Вл. Георгиев, Ив. Леков и Ст. Стойков], 3 прераб. изд., София, 1954, 252 стр.
- Рец.: К. Витски. — Офр, бр. 3270 от 8. III. 1955; Ив. Г. Данчов и Н. Г. Данчов. — ЛФр, бр. 51 от 22. XII. 1955; Т. Иванов. — ВН, бр. 67 от 19. III. 1956; Н. Митев. — Офр, бр. 3500 от 30. XI. 1955; Н. Митев. — Читалище, 1955, кн. 5, стр. 29; М. Москов. — Септ, 1955, кн. 11, стр. 183—191; Т. Цоневски. — БЕз, год. V, 1955, кн. 2, стр. 147—153.
239. Работата на VI Конгрес на БКП и нашите задачи в областта на езиковата наука и култура. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 109—112 [подпис „От редакцията“].
240. Серioзни грешки в текста на филма „Христо Ботев“. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 3, стр. 267—269. [Прелечатано в Т, год. VII, 1954, кн. 11, стр. 50—51].
241. Слабости в езика на нашата публицистика [доклад и заключително изказване]. — Слабости в езика на нашата публицистика. (Обсъждане на езика на нашите вестници и списания, състояло се на 30. VI и 1 и 2. VII. 1954), София, 1954, стр. 11—40 и 107—113 [литопечат].
242. Съвременното съветско езикознание. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 179—182.
243. *Хазайн и хазайн*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 2, стр. 184—185.
244. *Чешки, а не чехски*. — БЕз, год. IV, 1954, кн. 3, стр. 274.

245. *Адресант и адресат*. — БЕз, год. V, 1955, кн. 5, стр. 362.
246. Академик Стефан Младенов на 75 години. — УчД, бр. 103 от 30. XII. 1955.
247. Академик Стефан Младенов. По случай 75-годишнината му. — РД, бр. 361 от 27. XII. 1955.
248. Академику А. Теодорову-Балану 95 лет. — Бюлл, год. III, 1955, I, стр. 74—76.
249. Бележка на редакцията [към статията „Против двойните форми в правописа“ от Т. Цоневски]. — БЕз, год. V, 1955, кн. 2, стр. 153—154.
250. Български език. Учебник за педагогическите училища за начални учители [съвместно с Н. Костов, К. Мирчев, Е. Николов и Ст. Стойков], София, 1955, 489 стр.
- Рец.: R. Bernard. — Revue des Etudes Slaves, XXXIII, 1956, стр. 356—357.
251. Български език. Учебник за IV клас на общообразователните училища [съвместно с М. Фридманов и Д. Тончев], 9 поправ. изд., София, 1955, 142 стр.
252. Български тълковен речник [съвместно с Л. Георгиев, Ст. Илчев, Н. Костов, Ив. Леков, Ст. Стойков и Цв. Тодоров], София, 1955, 972 стр.
- Рец.: Г. Марков. — Въпроси на физическата култура, 1957, кн. 1, стр. 12—17; УчД, бр. 53 от 2. VII. 1957; А. Я. Милев. — БЕз, год. IV, 1956, кн. 2, стр. 153—156; Зах. Станчев. — ЛФр, бр. 30. от 25. VII. 1957; М. Янакиев. — Септ, 1956, кн. 5, стр. 153—157.
253. Делото на Кирил и Методий и нашите грижи за родния език. — НМл, бр. 123 от 24 май 1955.
254. „До Министъра на финансите“. — БЕз, год. V, 1955, кн. 2, стр. 170—171.
255. *Другарко или другарке?* — ВН, бр. 224 от 21. IX. 1955.
256. За някои граматични разногласия. — БЕз, год. V, 1955, кн. 3, стр. 220—227.
257. За някои двойни форми и колебания в правописа. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 6, стр. 462—463.
258. За прилагателното *теоретичен* и за съществителното *сказание*. — ВН, бр. 306 от 27. XII. 1955.
259. Иван Вазов и българският език. — ОФр, бр. 3382 от 15. VII. 1955.
260. Изпълнение на стихове от П. К. Яворов (Бележки от езиково гледище). — БЕз, год. V, 1955, кн. 1, стр. 80—81. [Препечатано в Т, год. VIII, 1955, кн. 6, стр. 65—66].
261. Има разлика между изразите „изнасям доклад“ и „права доклад“. — БЕз, год. V, 1955, кн. 2, стр. 158—159.
262. *Кантора* или *контора*. — БЕз, год. V, 1955, кн. 1, стр. 78.
263. Международна среща на слависти в Рим. — БЕз, год. V, 1955, кн. 4, стр. 374—376.
264. Международна среща на слависти в Рим. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 6, стр. 473—474.
265. На прага на новата годишнина. — БЕз, год. V, 1955, кн. 1, стр. 3 [подпис „От Редакцията“].
266. Нагледни таблици за обучението по четене в I клас [съвместно с Д. Тончев и Ж. Василева], София, 1955, 23 таблици.

267. Нагледни таблици за обучението по български език във II клас [съвместно с Д. Тончев и Ж. Василева], София, 1955, 26 таблици.

268. Никола Костов. Посмъртна бележка. — БЕз, год. V, 1955, кн. 2, стр. 181 [подпис „От Редакцията“].

269. Някои въпроси около възникването и изграждането на българския книжовен език във връзка с историческите условия на нашето Възраждане. — БЕз, год. V, 1955, кн. 4, стр. 308—315.

270. „Обращение“ и „обръщение“. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 3, стр. 222—223.

271. Около употребата на съществителните *другар* и *другарка*. — БЕз, год. V, 1955, кн. 4, стр. 359—361.

272. По някои въпроси във връзка с латинската транскрипция на българското писмо. — БЕз, год. V, 1955, кн. 3, стр. 246—249.

273. Повече грижи за езика на театралните програми. — БЕз, год. V, 1955, кн. 1, стр. 61—64. [Препеч. в Т, год. VIII, 1955, кн. 6, стр. 66—67].

274. „Подир“ и „след“. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 3, стр. 223—224.

275. Правилният изговор на глаголите *споря* и *целя*. — БЕз, год. V, 1955, кн. 1, стр. 79.

276. „Притежателни местоимения“ или притежателни прилагателни? — БЕз, год. V, 1955, кн. 3, стр. 276—277.

277. Притурка към учебника по български език за VIII клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стойков и К. Попов], София, 1955, 63 стр.

278. Произход и употреба на глагола „внедрявам“. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 5, стр. 383.

279. Проф. Фр. Славски в България. — БЕз, год. V, 1955, кн. 4, стр. 378.

280. *Следващо, очакващо или следваще, очакваще?* — БЕз, год. V, 1955, кн. 4, стр. 358—359.

281. Чуждите думи и борбата за чистотата на националния език. — ЕзЛ, год. X, 1955, кн. 1—2, стр. 96—102.

1956

282. Бележка към писмото на др. Кацаров. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 71—72.

283. Бележки за едно посещение в УССР. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 4, стр. 385—387.

284. „Бившо“ или *бивше*? — БЕз, год. VI, 1956, кн. 4, стр. 367.

285. „Висшестояща“ организация? — БЕз, год. VI, 1956, стр. 184.

286. Глаголните времена в българското страдателно спрежение. — Сборник А. Теодоров-Балан, София, 1956, стр. 69—75. [Препечатано в Христоматия по съвременен български език, съст. Р. Русцинов, София, 1969, стр. 156—163].

287. Грижите на акад. Стефан Младенов за проучването и устройството на български книжовен език. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 19—26.

288. Дали другарката Х. е „член“ или *членка* на дадена организация? — БЕз, год. VI, кн. 1, стр. 70.

289. Една важна особеност на славянската азбука. — НМл, бр. 125 от 25. V. 1956.

290. Език и стил на вестника. Лекция. . . [Тримесечен курс по теория и практика на печата при СБЖ], София, 1956, 17 стр. [литопечат].

291. За латинската транскрипция на българското писмо. — Рац, 1956, кн. 2, стр. 34—38.
292. За някои езикови архаизми. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 3, стр. 292—293.
293. За транскрипцията на някои руски имена. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 4, стр. 378—379.
294. За употребата и особеностите на някои съществителни на *-ние*. — ЕзЛ, год. XI, 1956, кн. 1, стр. 52—53.
295. Залогът в българската глаголна система. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 2, стр. 106—120.
296. Защо са изчезнали падежите в нашия език. — ЕзЛ, год. XI, 1956, кн. 2, стр. 145.
297. Звателната форма на съществителните *другар* и *другарка*. — ЕзЛ, год. XI, 1956, кн. 1, стр. 48.
298. Кога да пишем съществителното *партия* с главна буква? — БЕз, год. VI, 1956, кн. 3, стр. 293.
299. *Лестер* или *Лестер*? — БЕз, год. VI, 1956, кн. 3, стр. 293.
300. Може ли глаголят да бъде подлог в изречението. — ЕзЛ, год. XI, 1956, кн. 3, стр. 240.
301. Названията на научните институти на БАН. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 2, стр. 172—173.
302. Непостоянни, променливи и подвижни гласни. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 65.
303. Нещо за „напитките“ и „тостовете“. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 68—69.
304. Обособяване и отделяне на разширени задпоставени определения със запетая. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 75.
305. Огнище на езикова наука и култура. — ЛФр, бр. 31 от 2: VIII, 1956.
306. По-добре *Бялград*, а не *Белград*. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 1, стр. 75—77.
307. Препоръки на Института за български език по някои езикови и правописни въпроси. — БЕз, год. VI, 1956, кн. 2, стр. 170—171.
308. Същност и употреба на минало неопределено време в български език. — ЕзЛ, год. XI, 1956, кн. 2, стр. 140—143.

1957

309. Академик Стефан Младенов и българският книжовен език. — Езиковедски изследвания в чест на акад. Ст. Младенов, София, 1957, стр. 19—23.
310. Бележки върху днешния ни търговски език. — СоцТър, 1957, кн. 5, стр. 33—35.
311. Българска граматика за V клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 5 осн. прераб. изд., София, 1957, 135 стр.; 6 изд., София, 1958, 135 стр.; 7 изд., София, 1959, 135 стр.
312. Българска граматика. Учебник за VI клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 5 осн. прераб. изд., София, 1957, 123 стр.; 6 изд., София, 1958, 123 стр.; 7 изд., София, 1959, 123 стр.
313. Българска граматика. Учебник за VII клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 6 осн. прераб. изд.,

София, 1957, 124 стр.; 7 изд., София, 1958, 124 стр.; 8 изд., 1959, 124 стр.

314. Български език. Учебник за VIII клас на общообразователните училища [съвместно със Ст. Стойков], 6 осн. прераб. изд., София, 1957, 64 стр.; 7 изд., София, 1958, 64 стр.; 8 изд., София, 1956, 64 стр.

Рец.: Д. Иванова-Мирчева. — БЕЗ, год. I, 1958, кн. 1, стр. 56—61.

315. Български език. Учебник за IX клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов], 6 осн. прераб. изд., София, 1957, 88 стр.; 7 изд., София, 1958, 88 стр.; 8 изд., София, 1959, 88 стр.; 9 изд., София, 1960, 88 стр.

316. Български език. Учебник за X и XI клас на общообразователните училища [съвместно с К. Попов], 6 осн. прераб. изд., София, 1957, 82 стр.; 7 изд., София, 1958, 82 стр.; 8 изд., София, 1959, 82 стр.; 9 изд., София, 1960, 82 стр.; 10 изд., София, 1961, 82 стр.

317. Българското и славянското езиковъние в България през последните десет години [съвместно с Ив. Леков]. — *Beogradski međunarodni slavistički sastanak* (15—21. IX. 1955), Beograd, 1957, стр. 131—139.

318. 24 май е ден на Кирил и Методий! — ВН, бр. 1791 от 17. V. 1957.

319. Дългът на българското езиковъние пред делото на Кирил и Методий. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 3, стр. 247—251.

320. Езиковите връзки между българи и руси през вековете. — ЗЗн, бр. 3340 от 23. V. 1957.

321. За мекостта в българския книжовен език. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 6, стр. 489—498.

322. За някои излишни русизми. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 1, стр. 84—85.

323. За ударението на чужди собствени лични имена. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 4, стр. 376.

324. За формата и правописа на прилагателните *Кирило-Методиев* и *кирило-методиевски*. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 3, стр. 271—272.

325. Задачи на българското езиковъние във връзка с Кирило-Методиевото дело. — НК, бр. 17 от 18. V. 1957.

326. Защо „учител“, когато става дума за учителка? — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 2, стр. 166—167.

327. Кога можем да кажем „в гара X“ вм. „на гара X“? — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 3, стр. 286.

328. Към характеристиката на перфекта (минало неопределено време) в български език. — Езиковедски изследвания в чест на акад. Ст. Младенов, София, 1957, стр. 57—64.

329. *Методий* или *Методи*? — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 3, стр. 285.

330. Може ли съществителните имена и кратките форми на притежателните местоимения да бъдат съгласувани определения? — УчД, бр. 36 от 3. V. 1957.

331. Научноизследователската работа на Института за български език при БАН през 1956 г. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 1, стр. 92—94.

332. Относно думите *злоставям* и *злопоставям*. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 6, стр. 555—557.

333. Пак за разликата между главните печатни букви *И* и *И*. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 5, стр. 461—462.

334. „Платно“ или „плато“ на улица. — БЕЗ, год. VII, 1957, кн. 2, стр. 176.

335. По въпроса за мястото на диалекта в речта на героните. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 6, стр. 550—551.

336. По въпроса за ролята на руския език от съветската епоха за развоја на съвременния български език. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 5, стр. 452—455.

337. Прилагателните *младши* и *старши*. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 5, стр. 475—476.

338. Приносът и ролята на съветското езикознание за изучаването на българския език и за нашето езиково обучение. — 40 години от Великата октомврийска социалистическа революция (Научна сесия), София, 1957, стр. 436—440.

339. Приносът на съветското езикознание за изучаването на българския език. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 5, стр. 411—413.

340. Редакциите на вестниците и езиковите грешки на БТА. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 1, стр. 72—73.

341. Родна реч омайна, сладка... — РРеч, год. I, 1957, кн. 3, стр. 28—29.

342. Съветските изкуствени спътници на Земята и... нашите глаголни времена. — БЕз, год. VII, 1957, кн. 5, стр. 462—463.

343. Съвременен български език. Част II. Учебник за I и II курс на учителските институти [съвместно с М. Иванов и К. Попов], София, 1957, 409 стр.

344. *Теория на...* и *теория за...* — БЕз, год. VII, 1957, кн. 6, стр. 562.

345. *Юбиларят, юбиларя, а не „юбиларът“, „юбиляра“.* — БЕз, год. VII, 1957, кн. 2, стр. 168—169.

1958

346. Вземат ли се някои мерки, за да се запази мекостта, а с това и музикалността на съвременния български език. — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 4, стр. 57.

347. Въпросът за синтактичното разграничение на пълен и кратък член. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 6, стр. 534.

348. Грешки при употребата на преизказни и изявителни глаголни форми в печата. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 1, стр. 63—64.

349. Да посочваме и оградните прояви в езиковата практика! — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 177—178.

350. Евклитични притежателни местоимения в български език. — Изследвания в чест на акад. Димитър Дечев. По случай 80-годишнината му, София, 1958, стр. 199—200.

351. За буквеното съчетание *дж*. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 6, стр. 533.

352. За някои отрицателни явления в езика на студентите. — СТ, бр. 22 от 11. II. 1958.

353. За съгласната *ф* в *цѳна, цѳтя, цѳтеж*. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 1, стр. 75—76.

354. Залог на глагола. — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 3, стр. 16—25.

355. Защо „настоящият“, а не *този*? — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 174—175.

356. Из въпросите и практиката на членуването в българския книжовен език. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 1, стр. 3—10.

357. Износване или изхабяване на машините? — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 3, стр. 280—281.
358. К вопросу о влиянии русского языка советской эпохи на развитие современного болгарского языка. — ВЯ, 1958, № 4, стр. 103—105. [Превод от български език, вж. № 336].
359. Как е правилно да се съгласува: „колко струват пет метра плат“ или „колко струва пет метра плат“? — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 5, стр. 64.
360. Към въпроса за ролята на предлозите в аналитичните езици. — Omagiu lui Iorgu Iordan cu prilejul împlinirii a 70 de ani, București, 1958, стр. 21—27.
361. Към морфологичната характеристика на видовата система в съвременния български език. — Славистичен сборник, т. I, София, 1958, стр. 257—262 [Препечатано в Христоматия по съвременен български език, съст. Р. Русинов, София, 1969, стр. 152—155].
362. Към правилата за употреба на запетая в сложни изречения. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 3, стр. 270—271.
363. „Местонаходище“. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 176—177.
364. На борба против тарикатския жаргон. — НМЛ, бр. 44 от 21. II. 1958.
365. Научната дейност на Института за български език при БАН през 1958 год. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 98.
366. *Оптимистична* или *оптимистическа* трагедия? — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 179.
367. Отрадни прояви. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 6, стр. 528—529.
368. Още нещо за глаголите времена във връзка с изкуствените спътници на Земята. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 3, стр. 276—277.
369. По въпроса за уподобяването на беззвучните съгласни пред звучни в български език. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 3, стр. 266—268.
370. Правосписен речник на българския книжовен език [съвместно с Вл. Георгиев, Ив. Леков, Ст. Стойков], 4 поправ. изд., София, 1958, 279 стр.; 5 изд., София, 1960, 279 стр.
- Ред.: Н. Митев. — ОФр, бр. 4597 от 9. VI. 1959; М. Москов. — Септ, 1959, кн. 4, стр. 178—179; А. Пиронков. — Септ, 1960, кн. 9, стр. 201—205.
371. „Превел X. У.“ — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 184.
372. Пред IV Международен конгрес на славистите. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 4—5, стр. 307—308.
373. Предстоици задачи [съвместно с Л. А. Ницолов]. — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 1, стр. 3—9.
374. Преходността на глаголите променя ли се или не? — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 1, стр. 61—65.
375. Притежателното местоимение *наш* от кое число е? — БЕЗЛ, год. I, 1958, кн. 1, стр. 62.
376. Работата на подсекция „Славянски книжовни езици и лексикология“ и на Литературно-езиковедската секция [IV Международен конгрес на славистите в Москва]. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 6, стр. 546—549.
377. Ролята на церковнославянския език в изграждането на съвременния български книжовен език. — БЕз, год. VIII, кн. 4—5, стр. 309—320.

378. *Строеж и строителство*. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 1, стр. 64—65.
379. Състояние на проучванията върху съвременния български език. — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 4—5, стр. 427—433.
380. *Трѐннах* или *трѐннах*? — БЕз, год. VIII, 1958, кн. 2, стр. 179—180.

1959

381. Братски език и литература. — РД, бр. 321 от 17. XI. 1959.
382. Българското езикознание след 9. IX. 1944 г. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 321—335.
383. В памет на проф. Стоян Романски. 24. II/8. III. 1882. — 26. II. 1959. — БЕЗЛ, год. II, 1959, кн. 2, стр. 59—63.
384. ВССИ или ВСИ? — СтТ, бр. 25 от 17. III. 1959.
385. Да пазим чистотата на родния език. — РД, бр. 179 от 28. VI. 1959.
386. Дни на българската култура в Украйна. — ЗЗн, бр. 4070 от 30. IX. 1959.
387. „Добър път!“, а не „На добър път!“ — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 449—450.
388. Дом-музей „А. П. Чехов“ в Ялта. — БСДр, год. XVI, 1960, бр. 1, стр. 11.
389. Една глаголна форма в баснята „Осед н славей“. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 6, стр. 549.
390. За един неправилен начин на изразяване у говорителите в Радното. — БЕз, год. 1959, кн. 1, стр. 70.
391. За разумно чист и за точен български език! — БЕз, год. IX, 1959, кн. 3, стр. 291—293.
392. За ударението на инфинитива. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 450.
393. За употребата на кавички при географски имена. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 3, стр. 267—268.
394. *Закусвалня*, а не *закусвачница*. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 432—433.
395. „Кадър“ от филм? — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 81.
396. „Казнонен“ или *казьнонен*? — БЕз, год. IX, 1959, кн. 2, стр. 173—174.
397. Как трябва да се пише прилагателното *търговишки*. — БЕЗЛ, год. II, 1959, кн. 6, стр. 63.
398. „Кандидат на науките“. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 6, стр. 552—553.
399. Към писмото на Ас. Кърджиев („Пакостни ковачи“). — БЕз, год. IX, 1959, кн. 2, стр. 171—172.
400. *La langue bulgare*. — *La Bulgarie d'aujourd'hui*, год. VIII, 1959, № 11, стр. 26—28 [същото на английски, немски, испански и на есперанто в изданията на същия брой от списанието на тези езици].
401. *Летописца* или *летописѣт*. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 6, стр. 546—547.
402. „Мажка“ критика, която издава неосведоменост. — ЛФр, бр. 46 от 20. XI. 1959.

403. Научната дейност на Института за български език при БАН през 1958 год. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 98—101.
404. Ненужна тавтология в изрази и думи. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 2, стр. 168—169.
405. Неправилни заемки. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 433—434.
406. Някои мисли за стенографията от езиковедско гледище. — Въпроси на българската стенография, София, 1959, стр. 5—7.
407. Някои отрицателни явления в речта на учениците. — Рреч, год. III, 1959, кн. 1, стр. 31.
408. Още една особеност на употребата на думите *мама* и *майка*. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 4—5, стр. 417—418.
409. Повече грижа за оформяне на изреченията! — БЕз, год. IX, 1959, кн. 6, стр. 543—544.
410. Повече усет за времето на причастията! — БЕз, год. IX, 1959, кн. 3, стр. 262—263.
411. Поклон пред делото и паметта на А. Теодоров-Балан! — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 3—11.
412. Прилагателните *аллийски*, *туристически* и др. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 80—81.
413. Против излишната „книжнина“ в работата на народните съвети. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 2, стр. 169—170.
414. *Съвестно ми е — не ми е съвестно*. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 1, стр. 77.
415. *Четало и читанка*. — БЕз, год. IX, 1959, кн. 2, стр. 173.

1960

416. Академик Тодор Павлов седемдесетгодишен. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 273—277.
417. Българска граматика. Учебник за V клас на средните политехнически училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 8 изд. с прегр. мат., София, 1960, 127 стр.; 9 изд., София, 1961, 128 стр.; 10 изд., София, 1962, 128 стр.
418. Българска граматика. Учебник за VI клас на средните политехнически училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], София, 8 изд. с прегр. мат., 1960, 106 стр.; 9 изд., София, 1961, 106 стр.; 10 изд., София, 1962, 106 стр.
419. Българска граматика. Учебник за VII клас на средните политехнически училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 8 изд. с прегр. мат., София, 1960, 94 стр.; 9 изд., 1961, 94 стр.
420. Български език за институтите за начални учители [съвместно с Н. Костов и Е. Николов], София, 2 прераб. изд. [вж. № 250], 1960, 427 стр.; 3 изд., 1962, 427 стр.; 4 изд., 1964, 427 стр.
421. *Вие, вас* с главна и малка буква. — БЕз, год. X, 1960, кн. 4, стр. 365—366.
422. *Впрочем — между прочем*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 1, стр. 69.
423. Група съгласни *жд* при пренасяне срички на нов ред. — БЕз, год. X, 1960, кн. 6, стр. 529.
424. Да възпитаваме по-грижливо навик към точно и правилно четене. — БЕзЛ, год. III, 1960, кн. 3, стр. 26—34.

425. „Да усвоим повече поливни площи“. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 267.
426. Един въпрос на българската лексикография. — Езиковедско-етнографски изследвания в памет на акад. Ст. Романски, София, 1960, стр. 271—274.
427. Един случай на неправилно членуване с пълен член. — БЕз, год. X, 1960, кн. 5, стр. 461.
428. Една хубава българска дума се пренебрегва. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 251.
429. Езиковата система като действителност. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 97—106.
430. За значението на статистиката на думите. — БЕз, год. X, 1960, кн. 6, стр. 520—522.
431. За мястото на ударението в някои названия на страни. — БЕз, год. X, 1960, стр. 526.
432. За повече компетентност в критиката по езикови въпроси. — БЕз, год. X, 1960, кн. 5, стр. 468—476.
433. За правописа на някои междуметия. — БЕЗЛ, 1960, год. III, кн. 1, стр. 59.
434. За употребата на удължените предлози *ово, със*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 4, стр. 366—367.
435. За формите *виш* и *мош*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 4, стр. 354—355.
436. За хубава и чиста родна реч. — ЛПр, 1960, бр. 3, стр. 24—30.
437. *Завоювам* и *извоювам*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 4, стр. 360.
438. *Защо полета и терени, а не игрища?* — БЕз, год. X, 1960, кн. 4, стр. 361.
439. Може ли нервната система да се „износва“? — БЕз, год. X, 1960, кн. 5, стр. 458—459.
440. Наставки *-ол* и *-ул*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 269.
441. *Опосредствен*, а не „*опосредствен*“. — БЕз, год. 1960, кн. 2—3, стр. 256.
442. „От нашия кореспондент“. — БЕз, год. X, 1960, кн. 6, стр. 523.
443. *Планът* или *плънът*? — БЕз, год. X, 1960, кн. 1, стр. 73.
444. По-добре *гатанка*, а не *гатанка*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 271.
445. *Поговорка* и *скороговорка*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 252.
446. *Стенограма*, а не *стенограм*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 1, стр. 72—73.
447. Ударението на съществителното *прием*. — БЕз, год. X, 1960, кн. 2—3, стр. 270.

1961

448. Български език за IX клас на общообразователните трудово-политехнически училища [съвместно с Д. Иванов и Ст. Стойков], 1 изд., София, 1961, 69 стр.; 2 изд., София, 1962, 70 стр.; 3 изд., 1963, 69 стр.
449. *Веднаж* или *веднъж*. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 3, стр. 269.
450. Една неправилна употреба на глагола *разкривам*. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 2, стр. 161—162.
451. Една сериозна слабост в нашата разказвателна практика. — БЕз, год. XI, кн. 3, стр. 262—263.

452. За писменото означаване на някои отдели в учреждения. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 5—6, стр. 550—551.
453. За правилния изговор на някои чужди думи. — РРеч, год. V, 1961, кн. 10, стр. 47.
454. За пренасянето на думи като *която*, *приятел*. — БЕз, год. XI 1961, кн. 4, стр. 357—358.
455. За сметка на... — БЕз, год. XI, 1961, кн. 4, стр. 351.
456. За членуването на някои заглавия. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 5—6, стр. 544—545.
457. Из слабостите на разказвателната практика в нашия печат. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 4, стр. 350—351.
458. Какво трябва да разбираме под *Бургаско, Габровско* и пр.? — БЕз, год. XI, 1961, кн. 5—6, стр. 548—549.
459. Латинска транскрипция на българското писмо. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 2, стр. 176—178.
460. Майстори на словото. — С-че, бр. 41 от 24. V. 1961.
461. *Миллиард*, а не „*милиард*“. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 1, стр. 55.
462. На езиков пост, София, 1961, 319 стр.
- Рец.: К. Димчев. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 3, стр. 298—302; Kérdés és Válaszok Magyar nyelvőr, 86, 1962, № 4, стр. 477—478; Спг. Прев. — Naše řeč, XLV, 1962, № 5, 312—316.
463. Националиото своеобразие (самобитност) на езика. — БЕЗЛ, год. IV, 1961, кн. 5, стр. 13—24.
464. *Начевац*, а не „*лачинаещ*“. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 2, стр. 158.
465. Необходимост за всеки гражданин. — ЛН, бр. 6 от 19. VII. 1961.
466. Непрестанни грижи за родния език. — ЗЗн, бр. 4565 от 5. V. 1961.
467. Някои мисли за книжовния език. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 4, стр. 329—333.
468. *Няма да имам и не ще имам*. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 2, стр. 180—181.
469. О поезике болгарских народных песен. — Poetyka, Warszawa, 1961, стр. 501—504.
470. *Отживелица* и *преживелица*. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 3, стр. 263—264.
471. Съгласната *й* при пренасяне части от думи на нов ред. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 1, стр. 57.
472. *Числа* и *цифри*. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 4, стр. 355.
473. Ще я направим ли честита и за родния език? — БЕз, год. XI, 1961, кн. 1, стр. 51—53.
474. Рец.: Основен труд по историята на българския език. — БЕз, год. XI, 1961, кн. 2, стр. 183—184.

1962

475. *Боец*, а не *богви*. — ВН, бр. 3505 от 10. XII. 1962.
476. Българската езиковедска терминология. — Славянска лингвистична терминология, I, София, 1962, стр. 149—153.
- Рец.: Хр. Първев. — БЕз, год. XV, 1965, кн. 4—5, стр. 445.
477. Българско-руски и българо-руски речник. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 3, стр. 224—226.
478. Два *театъра*, а не два „*театра*“. — БЕз, XII, 1962, кн. 5, 458—459.

479. „Достижения“ или *постижения*? — БЕз, год. XII, 1962, кн. 1—2, стр. 128—129.
480. Езиковото обучение в нашите общообразователни училища. — БЕз, год. XII, кн. 1—2, стр. 3—12.
481. Езикът на Паисиевата „История славеноболгарская“ и началото на новобългарския книжовен език. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 6, стр. 481—490.
482. За думите *трудоден* и *човекоден*. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 5, стр. 462.
483. За ролята на метонимията в структурата и развитието на лексиката. (Из лексикографския ми бележник). — ИзвИБЕз, кн. VIII, 1962, стр. 521—524. [Препечатано в Христоматия по съвременен български език, съст. Р. Русипов, София, 1969, стр. 171—174].
484. За употребата на главни или малки букви в някои случаи. — УчД, бр. 101 от 18. XII. 1962.
485. За употребата на названията *мама* и *майка ми*. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 4, стр. 347.
486. Иван Вазов и българският език. — Език и стил на българските писатели, кн. I, София, 1962, стр. 113—133.
487. „История славеноболгарская“ и българският книжовен език. — ОФр, бр. 5681 от 4. XII. 1962.
488. К морфологической характеристике видовой системы современного болгарского языка. — Вопросы глагольного вида. Составление сборника, редакция, вступительная статья и примечания проф. Ю. С. Маслова, Москва, 1962, стр. 231—236. [Перевод от български език, вж. № 361].
489. *Макар* и *въпреки*. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 6, стр. 542—543.
490. Ненужна употреба на съществителното *район*. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 4, стр. 337.
491. Още няколко думи за прилагателното *кубински*. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 3, стр. 242—243.
492. Още по въпроса за пренказното наклонение. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 1—2, стр. 90—99.
493. По доклада на М. Стеванович [изказване]. IV Международный съезд славистов. Материалы дискуссии, т. II, Проблемы славянского языкознания, Москва, 1962, стр. 224—226.
494. Повече отговорност при писането и при редактирането! — БЕз, год. XII, 1962, кн. 5, стр. 452—453.
495. *Реколта*, *урожай* и др. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 1—2, стр. 129.
496. Роль церковнославянского языка в формировании современного болгарского литературного языка. (Резюме доклада). IV Международный съезд славистов. Материалы дискуссии, т. II, Проблемы славянского языкознания, Москва, 1962, стр. 49—50.
497. Синтаксические вопросы формирования болгарского литературного языка в XIX веке. — Otázky slovanské syntaxe. Sborník Brněnské syntaktické konference 17—21. IV. 1962, Praha, 1962, стр. 109—114.
498. Синтактично-стилни, фразеологични и други особености на Ботевата публицистика. — Език и стил на българските писатели, кн. I, София, 1962, стр. 429—440.

499. Старина и традиция в изразните средства на народното творчество. — Език и стил на българските писатели, кн. I, София, 1962, стр. 5—25.

500. Тяхното дело продължана да живее. — Дума на българския журналист, София, 24 май 1962.

501. Форма за множествено число при някои сложни думи. — БЕз, год. XII, 1962, кн. 6, стр. 555.

502. Художественият стил на Л. Каравелов. — Език и стил на българските писатели, кн. I, София, 1962, стр. 39—54.

503. Чарът на Ботевия поетически език. — Език и стил на българските писатели, кн. I, 1962, стр. 87—97.

1963

504. Академик Стефан Младенов. — ВН, бр. 3628 от 4. V. 1963.

505. Българска граматика. Учебник за V клас на общообразователните трудово-политехнически училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 1 изд., София, 1963, 124 стр.; 2 изд., София, 1964, 124 стр.; 3 изд., София, 1965, 124 стр.; 4 изд., София, 1966, 124 стр.; 5 изд., София, 1967, 124 стр.

506. Българска граматика. Учебник за VI клас на общообразователните трудово-политехнически училища [съвместно с К. Попов и Ст. Стоянов], 1 изд., София, 1963, 112 стр.; 2 изд., София, 1964, 112 стр.; 3 изд., София, 1965, 112 стр.; 4 изд., София, 1966, 112 стр.; 5 изд., София, 1967, 112 стр.

507. Български тълковен речник [съвместно с Л. Георгиев, Ст. Илчев, Н. Костов, Ив. Леков, Ст. Стойков и Цв. Тодоров], 2 попр. изд., София, 1963, 1022 стр.

508. Взаимодествие между народен език и книжовни влияния при формирането на новобългарския книжовен език. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 4—5, стр. 345—353.

509. Дейността на Института за български език при БАН през 1963 година. — БЕз, год. IV, 1964, кн. 1, стр. 76—80.

510. Делото на Кирил и Методий живее в нашата съвременност. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 3, стр. 185—187 [подпис „От Редакцията“].

511. „Добре заварил“ — „добре зварила“. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 2, стр. 155.

512. Допълнителна бележка. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 2, стр. 182—183 [подпис „От Редакцията“].

513. Една важна страна на езиковата култура. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 6, стр. 543.

514. Едно неправилно ударение. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 3, стр. 275.

515. Езикови връзки между българи и руси през вековете. — ОФр, бр. 5823 от 21. V. 1963.

516. Езикови връзки между два братски народа през вековете. — РРеч, год. VI, 1963, кн. 2, стр. 44—45.

517. За едно глаголно време в аритметическите задачи. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 3, стр. 278—279.

518. Из историята на българския книжовен език (Помагало за студенти по българска филология), съставил Л. Андрейчин, част I, 1963, 188 стр. [литопечат].

519. Какво значи изразът „простим болгаром просто и написах“ в Паницевата история. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 1, стр. 41—43.

520. Към въпроса за ролята на граматичните елементи в художественото творчество. (Употреба на българските разказвателни наклонения и художествения разказ). — Славистични студии, София, 1963, стр. 97—103.

521. Маниерност и шаблон. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 1, стр. 57—58.

522. Манифестация на славянската култура. — ЗЗн, бр. 136 от 12. VI. 1963.

523. Наследството на Кирил и Методий в нашия съвременен книжовен език. — ЗЗн, бр. 116 от 18. V. 1963.

524. Ненужните русизми „кое-що“ и „все таки“. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 6, стр. 544.

525. Правописният въпрос през Възраждането. — Из историята на българския книжовен език (Помагало за студенти по българска филология), София, 1963, стр. 183—188.

526. Старинна употреба на съществителното *вечер*. — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 3, стр. 280.

527. Старобългарско градиво в съвременния български книжовен език. — БЕз, год. XIII, кн. 3, стр. 198—203.

528. *Съвсем, напълно, свършено...* — БЕз, год. XIII, 1963, кн. 2, 147.

529. Характер и произход на някои структурни особености на новобългарския книжовен език. — Славистичен сборник, София, 1963, стр. 155—168.

1964

530. *Безсмислен*, а не „безсмислен“. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 6, стр. 540.

531. Българският език през нашето социалистическо двайсетилетие. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 4—5, стр. 282—288.

532. Българският правопис след Освобождението. — Из историята на българския книжовен език (Помагало за студенти по българска филология), част II, София, 1964, стр. 123—129.

533. Граматика. Граматическа категория. Граматическа форма. Граматическо значение. — Кратка българска енциклопедия, т. II, София, 1964, стр. 58—59.

534. Езикът на „Рибния буквар“ и българският книжовен език. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 2—3, стр. 101—104.

535. За правилния изговор на думата *перспектива*. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 2—3, стр. 217.

536. За словообразователната форма на думите *денонощие* и *дензуба*. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 2—3, стр. 219.

537. Из историята на българския книжовен език (Помагало за студенти по българска филология), съставил Л. Андрейчин, част II, София, 1964, 135 стр. [литопечат].

538. Из историята на българския книжовен език (Помагало за студенти по българска филология), съставил Л. Андрейчин, 2 доп. изд. (част I и II), София, 1964, 326 стр.; 3 изд., София, 1967, 340 стр. [литопечат].

539. Как е множествено число от *сврдел*? — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 6, стр. 545—546.

540. Нашият език през годините на народната власт. — 33я, бр. 220 от 17. IX. 1964.

541. *Оригинален*, а не „оргинален“. — БЕз, год. XIV, кн. 1, стр. 65.

542. По въпроса за един общ международен език. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 4—5, стр. 442—443.

543. Разказвателните наклонения в историческото повествуване на Паисий Хилендарски. — ИзвИБЕз, кн. XI, София, 1964, стр. 235—238.

544. *Среща и посрещане*. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 4—5, стр. 427.

545. „Съществуване“ или *съществуване*. — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 4—5, стр. 435.

546. Филм „на“ ГДР? — БЕз, год. XIV, 1964, кн. 1, стр. 66.

1965

547. Българска граматика. Учебник за VIII кл. на общообразователните училища [съвместно с К. Попов, Н. Стоянова, Д. Иванов и Ст. Стойков], 4 изд. с прегр. мат. [вж. № 448]. София, 1965, 116 стр.; 5 изд., София, 1966, 116 стр.; 6 изд., София, 1967, 116 стр.; 7 изд., София, 1968, 116 стр.; 8 изд., София 1969, 116 стр.

548. Една неправилна форма на обръщение във в. Литературен фронт. — БЕз, год. XV, 1965, кн. 6, стр. 526—527.

549. За изговора на имената на някои наши писатели. — БЕз, год. XV, 1965, кн. 4—5, стр. 413—414.

550. Какво означава буквата „С“ в подписа на Г. С. Раковски? — БЕз, год. XV, 1965, кн. 6, стр. 531.

551. *Кошер* и *кошериче*. — БЕз, год. XV, 1965, кн. 6, стр. 533—534.

552. Около въпроса за прилагателните на *-шен* и *-чески*. — БЕз, год. XV, 1965, кн. 2, стр. 167—168.

553. Правописен речник на българския книжовен език [съвместно с Вл. Георгиев, Ив. Леков и Ст. Стойков], 6 прераб. изд., София, 1965, стр. 453.

Рец.: М. Москов. — Шамък, 1966, кн. 2, стр. 98—102.

554. Фамилни имена на *-ов* и *-ев*. — БЕз, XV, 1965, кн. 4—5, стр. 420.

1966

555. Гръцки глаголни наставки в българското словообразуване. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 4, стр. 349—350.

556. Да ценим на дело езика на големия поет. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 3, стр. 252—255.

557. За наставката *-тел* в съвременния български език. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 5, стр. 506—507.

558. За някои фамилни имена на *-ов* и *-ев*. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 6, стр. 591—592.

559. За правилна форма на старинните текстове и букви. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 2, стр. 160—161.

560. За ударението на някои фамилни имена в нашия език. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 1, стр. 64—65.

561. Защо „филм на ГДР“? — ВН, бр. 4596 от 24 юни 1966.

562. Изговор на някои турски думи в български език (*кюмюр* — *кюмур* и под.). — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 4, стр. 391—392.
563. La langue bulgare (Origine et particularités). — Bulgarie d'aujourd'hui, год. XV, 1966, № 6, стр. 37 [същото на английски, немски, испански и на есперанто в изданията на същия брой от списанието на тези езици].
564. Морфология. — Кратка българска енциклопедия, т. III, София, 1966, стр. 455.
565. Няколко думи за външния езиков вид на книгите. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. I, стр. 58—59.
566. Означаването на български имена с латински букви в курортни туристически обекти. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 6, стр. 589—590.
567. По въпроса за произхода на ударението на думата *политика* в нашия език. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 4, стр. 386—388.
568. Правопис на името *Евтим*. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 2, стр. 167.
569. Пренебрегване на главните букви в някои случаи. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 3, стр. 255—256.
570. Прилагателните *турски* и *тюркски*. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 4, стр. 389.
571. Прослава на Климент Охридски в Охрид. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 5, стр. 526—527.
572. Разкъсване на думи в заглавията върху коридите на книгите. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 6, стр. 583.
573. Формите *двесте* и *двеста*. — БЕз, год. XVI, 1966, кн. 5, стр. 510—511.

1967

574. Великата 50-годишнина. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 5, стр. 393—394.
575. Дом на „младоженеца“? — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 4, стр. 362.
576. За названието „Конгрес на културата“. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 4, стр. 366.
577. За начините за изразяване на учтивост при обръщение. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 3, стр. 266—268.
578. За някои графически новости при новите редове и заглавията в печата. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 6, стр. 567—568.
579. За някои стари и хубави народни думи в обществения живот. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 2, стр. 151—152.
580. За по-точно изразяване при различни чествувания. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 3, стр. 260—261.
581. Защо „ритуали“? — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 4, стр. 361—362.
582. Институтът за български език при Българската академия на науките (25 години от основаването му). — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 2, стр. 97—100.
583. Конгресът на българската култура и родният език. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 4, стр. 297—298.
584. Названието на Комитета за изкуство и култура. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 4, стр. 366—367.
585. Небългарски названия и надписи у нас. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 6, стр. 566—567.
586. Нужно ли е прилагателното *отомански* в нашия език? — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 6, стр. 558—559.

587. Основен въпрос на нашата култура. — НК, бр. 19 от 18 май 1967.
588. Относно названията на някои съвременни празници. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 3, стр. 265—266.
589. Пак за дъгичката над буквата „Й“ („И с кратка“). — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 2, стр. 156—157.
590. Правилните форми на някои числителни имена. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 1, стр. 64.
591. Притежателни прилагателни от руски имена *Коля, Саша* и др. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 5, стр. 489—490.
592. Проф. К. Попов на 60 години. — БЕз, год. XVII, кн. 3, стр. 270—275.
593. Пуризм. — Кратка българска енциклопедия, т. IV, София, 1967, стр. 292.
594. Синтаксис. — Кратка българска енциклопедия, т. IV, София, 1967, стр. 530.
595. Словоизменение. Словообразуване. — Кратка българска енциклопедия, т. IV, София, 1967, стр. 559.
596. Стил. — Кратка българска енциклопедия, т. IV, София, 1967, стр. 637.
597. *Те се разотидоха*, а не „те си разотидоха“. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 2, стр. 163.
598. Транскрипция и изговор на някои руски думи с *ѐ*. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 5, стр. 488—489.
599. *Финанси*, а не „финансии“. — БЕз, год. XVII, 1967, кн. 1, стр. 66.

1968

600. „Взаимствувам“ и „взаимообразно“. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 4—5, стр. 441.
601. Двойни лични имена. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 6, стр. 555—556.
602. *Другарю, гражданно, господине...* (За обръщенията в съвременната езикова практика). — Тр, бр. 70 от 23. III. 1968.
603. Един важен момент в развитието на съвременния български книжовен език. — ИзвИБЕз, кн. XVI, София, 1968, стр. 517—520.
604. Един излишен русизъм (*сторонник*). — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 2—3, стр. 245—246.
605. За някои народностни названия и определения. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 1, стр. 65—66.
606. За ударението в някои български фамилни имена. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 4—5, стр. 412—414.
607. За членуването на названията на учреждения в речта [съвместно с Й. Пенчев]. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 2—3, стр. 273—274.
608. Има ли дума „гчелище“ в езика на П. Р. Славейков? — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 4—5, стр. 450—451.
609. Как е правилно да пишем името на гр. Бургас. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 6, стр. 556—557.
610. *Навечерие*, а не „надвечерие“. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 2—3, стр. 274—275.
611. Някои неестествени форми на сегашни деятелни причастия. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 2—3, стр. 244—245.

612. По въпроса за позиционната характеристика на българското ударение. — Славистични изследвания, София, 1968, стр. 49—54.

613. „По ефира“ или „по етера“? — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 6, стр. 551—552.

614. По повод на формите *сицилиец*, *сицилийски* и „сицилианец“, „сицилиански“. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 4—5, стр. 438—441.

615. Правилната форма на пожеланията с прилагателно *честит*. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 1, стр. 69—70.

616. Разказвателните наклонения в произведенията на Софроний Врачански. — Славистичен сборник, София, 1968, стр. 139—144.

617. Специфични моменти и особености при формирането на съвременния български книжовен език. — VI Mezinárodní sjezd slavistů v Praze 1968. Rezumé přednášek, příspěvků a sdělem, Praha, 1968, стр. 98.

618. Съгласуване на относителното местоимение *чийто*. — БЕз, год. XVIII, 1968, кн. 1, стр. 66—67.

619. *Турски* или *османски*, а не „отомански“. — НК, бр. 4 от 27. I. 1968.

1969

620. Българският език в чуждестранните университети. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 3, стр. 296—298.

621. Българският език и българското езикознание през историческата 25-годишнина. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 327—331.

622. Българското езикознание в Софийския университет. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 3, стр. 303—307.

623. „Дефиле“ и *пролом*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 2, стр. 184—185.

624. Едно интересно запитване по телефона — за думата *нехар*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 6, стр. 568—569.

625. За имената *Методий*, *Евтимий* и др. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 3, стр. 291—292.

626. За русизма *большинство* в нашия език. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 1, стр. 60—62.

627. За употребата на думата *деветмесечие*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 445—446.

628. За употребата на думата *ера* в нашия календар. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 2, стр. 190—191.

629. Изговор и транскрипция на украински имена. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 2, стр. 171—175.

630. История на българския книжовен език [съвместно с В. Попова]. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 402—412. [Под рубриката „Българското езикознание през периода 1944—1969 г.“].

631. Кирил е създаден заедно с азбуката и старобългарския книжовен език. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 3, стр. 213—214.

632. Надписите-цитати трябва да бъдат точни! — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 6, стр. 562—563.

633. Науката за родния език в Българското книжовно дружество и в Българската академия на науките. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 6, стр. 493—494.

634. Някои спомени за читалище „Развитие“. — Сб. Сто години народно читалище във Враца, 1869—1969, София, 1969, стр. 206—207.

635. Обръщения към служителки жени. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 1, стр. 59—60.

636. Отново за употребата на *среща* и *посрещане*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 440—441.

637. Правопис на думата *изкуство*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 2, стр. 191—192.

638. *Ръководен*, а не „ръководещ“ център. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 447.

639. Специфични моменти и особености при формирането на съвременния български книжовен език. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 1, стр. 11—17.

640. „120 години Ботев“. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 6, стр. 563—564.

641. Ударението и употребата на думата *годишнина*. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 4—5, стр. 448—449.

642. Университетът има *академически*, а не „академичен“ съвет. — БЕз, год. XIX, 1969, кн. 3, стр. 292—293.

643. Ще бъдат ли решени нерешените проблеми на българския правопис. — Оф, бр. 7701 от 26/27. VI. 1969. [Интервю с представител на редакцията Ал. Начев].

II. РЕДАКТОРСТВО

1. Въздържателно ехо. Лист на ученическото неутрално въздържателно дружество „Просвета“, Мъжката гимназия — Враца. Бр. 1—6, Враца, 1926 [съредактор].

2. Правописен и правоговорен наръчник. Дружество на филолозите-слависти. София, 1945, 398 стр. [съредактор].

3. Списание Език и литература. София, от 1946 г. [съредактор от год. I, 1946, до год. XII, 1957].

4. Г. Л. Гълъбов, Турска граматика, София, 1949, 399 стр.

5. Списание Български език, от 1951 г. — Отговорен редактор: год. I, 1951, кн. 1—4, 264 стр., год. II, кн. 1—4, 304 стр., год. III, 1953, кн. 1—4, 396 стр., год. IV, 1954, кн. 1—4, 400 стр., год. V, 1955, кн. 1—4, 392 стр. — Главен редактор: год. VI, 1956, кн. 1—4, 408 стр., год. VII, 1957, кн. 1—6, 576 стр., год. VIII, 1958, кн. 1—6, 576 стр., год. IX, 1959, кн. 1—6, 582 стр., год. X, 1960, кн. 1—6, 576 стр., год. XI, 1961, кн. 1—6, 576 стр., год. XII, 1962, кн. 1—6, 576 стр., год. XIII, 1963, кн. 1—6, 610 стр., год. XIV, 1964, кн. 1—6, 597 стр., год. XV, 1965, кн. 1—6, 592 стр., год. XVI, 1966, кн. 1—6, 607 стр., год. XVII, 1967, кн. 1—6, 574 стр., год. XVIII, 1968, кн. 1—6, 594 стр., год. XIX, 1969, кн. 1—6, 613 стр.

6. Известия на Института за български език при БАН, София, от 1952 г.: кн. I, 1952 [съредактор], кн. II, 1952 [съредактор], кн. III, 1954, [съредактор], кн. IV, 1956 [съредактор], кн. V, 1957 [съредактор], кн. VI, 1959 [отгов. редактор], кн. VII, 1961 [отгов. редактор], кн. VIII, 1962 [съредактор], кн. IX, 1962 [отгов. редактор], кн. X, 1964 [съредактор], кн. XI, 1964 [отгов. редактор], кн. XII, 1965 [съредактор], кн. XIII, 1967 [отгов. редактор], кн. XIV, 1967 [отгов. редактор], кн. XV, 1967 [отгов. редактор], кн. XVI, 1968 [отгов. редактор], кн. XVII, 1969 [съредактор], кн. XVIII, 1969 [съредактор].

7. С. Аврамова, Възпитание и обучение по родния език в детската градина в духа на труда на И. В. Сталин „Марксизмът и въпросите на езикознанието“ и учението на И. П. Павлов, София, 1953, 120 стр. [отговорен редактор].

8. Г. П. Вайсилов и Чо Сон Ген, Българска граматика [на корейски език], София, 1953, 812 стр. [редактор] [литопечат].
9. Езиковедски изследвания в чест на акад. Стефан Младенов, София, 1954, 653 стр. [съредактор].
10. Речник на съвременния български книжовен език, БАН, т. I—III, София, 1955, 1957, 1959, XVI+682+940+694 стр. [съредактор].
11. Л. Андрейчин, Н. Костов, К. Мирчев, Е. Николов, Ст. Стойков, Български език. Учебник за педагогическите училища за начални учители, София, 1955, 490 стр. [редактор].
12. Ст. Стойков, Увод в българската фонетика, София, 1955, 174 стр. [отговорен съредактор].
13. Списание Български език и литература, София, от 1958 г. [съредактор от год. I, 1958 до год. III, 1960].
14. С. Аврамова, Обучението по родния език в детската градина и умственото претоварване, София, 1958, 228 стр. [отговорен редактор].
15. П. Пашов, В. Попова и Хр. Първев, Съвременен български език. Задачи и текстове за упражнения. Помагало за студенти, София, 1960, 242 стр. [редактор].
16. А. Т. Балан, Нова българска граматика за всякого, св. IV, София, 1961, 413—568 стр. [посмъртно] [отгов. редактор].
17. Славянска лингвистична терминология. Сборник статии. I, София, 1962, 179 стр. [съредактор в международна редколегия].
18. Език и стил на българските писатели. Изследвания и очерци. Кн. I, София, 1962, 549 стр. [съредактор].
19. Славистичен сборник. По случай V Международен конгрес на славистите в София, София, 1963, 326 стр. [съредактор].
20. Кратка българска енциклопедия. БАН, т. I—V, София, 1963—1969 [редактор на статии по съвременен български език].
21. Р. Мутафчиев, Сегашно историческо време в съвременния български език, София, 1964, 151 стр. [отгов. редактор].
22. Ел. Георгиева, Обособени части в българския книжовен език, София, 1964, 216 стр. [отгов. редактор].
23. К. Ничева, Езикът на Софрониевия „Неделник“ в историята на българския книжовен език, София, 1965, 248 стр. [отгов. редактор].
24. Й. Пенчев, Въвеждащи и вметнати думи и изрази в съвременния български книжовен език, София, 1966, 90 стр. [отгов. редактор].
25. В. Станков, Имперфектът в съвременния български книжовен език, София, 1966, 146 стр. [отгов. редактор].
26. З. Генadieva, К. Ничева, С. Спасова, Кр. Чолакова, Ръководство за съставяне на Речник на българския език, БАН, София, 1966, 151 стр. [отгов. редактор].
27. К. Иванова, Десемантизация на глаголните представки в съвременния български книжовен език, София, 1966, 154 стр. [отгов. редактор].
28. Славянска филология, Материали от V Международен конгрес на славистите, т. IX, Литературно-лингвистични проблеми. Народно творчество. Историко-филологически проблеми, София, 1968, 209 стр. [съредактор].
29. Славистичен сборник. По случай VI Международен конгрес на славистите в Прага, София, 1968, 308 стр. [съредактор].

III. ПРЕВОДИ

1. К. Мошински, Сълзи и дъжд. — Сборник в чест на проф. Л. Милетич за седемдесетгодишнината от рождението му, София, 1933, стр. 475—478 [от полския ръкопис].
2. Из пътуването на Садък паша (Михал Чайковски) през Македония (1861). — ВВ, бр. 73, 8. I. 1935 г., стр. 20 [от полски].
3. Ст. Жеромски, Сизифов труд. Роман, София, 1939, 318 стр. [от полски, с послеслов от преводача].
4. Ст. Жеромски, Новият ученик (из романа „Сизифов труд“), — сп. БМ, год. XIV, 1939, кн. 3, стр. 168—173 [от полски].
5. Зб. Грабовски, Литературата на съвременна Полша. — БМ, XIV, 1939, кн. 3, стр. 174—186 [от полския ръкопис].
6. Ст. Жеромски, Здравч (разказ). — в. РИЗк, год. I, бр. 10 от 4. XI. 1940 [от полски].
7. Х. Сенкевич, Quo vadis [откъси]. — Хрестоматия по български език и литература за VI клас на гимназиите, София, 1945, стр. 347—360 [от полски].
8. И. П. Мучник, Енгелс и проблемата за произхода на езика. — ННр, год. III, 1947, кн. 6—7, стр. 21—30 [от руски].
9. М. Малецки, Славяни ли са били св. Кирил и Методий? — ЕзЛ, год. II, 1947, кн. 1, стр. 54—58 [от полски].
10. Ю. Ковалчик, Болеслав Берут. Живот и дейност, София, 1952, 152 стр. [превел от полски К. Куев, редактор Л. Андрейчин].
11. А. Мицкевич, Задушница, из ч. III, сд. I и VII. — Избрани произведения от А. Мицкевич, под ред. на П. Диневков, София, 1955, стр. 189—198 и 211—221 [превод от Сл. Щиплиева, редактиран от Л. Андрейчин; откъсите са взети от текста, игран през 1937 г. в Народния Театър].

СЪКРАЩЕНИЯ

- БЕз — сп. Български език (София)
 БЕзЛ — сп. Български език и литература (София)
 БМ — сп. Българска мисъл (София)
 БСДр — сп. Българо-съветска дружба (София)
 Bulg — сп. (La) Bulgarie d'aujourd'hui (Bulgaria of today, Bulgarien heute, Bulgaria de hoy, Nuntirea Bulgariei (София)
 BullAPSL — Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres (Cracovie)
 Бюлд — Бюлетень, Всемирная федерация научных работников (Прага)
 ВВ — Вестник на вестниците (София)
 ВН — в. Вечерни новини (София)
 ВЯ — сп. Вопросы языкознания (Москва)
 Гз — в. Głos (Познань)
 ГСУ — Годишник на Софийския университет (София)
 ЕзЛ — сп. Език и литература (София)
 ЗЗн — в. Земеделско знаме (София)
 ИзвДФС — Известия на Дружеството на филолозите-слависти (София)
 ИзвБЕз — Известия на Института за български език при БАН (София)
 Изг — в. Изгрев (София)
 Изк — сп. Изкуство (София)
 KLN — в. Kurier Literacko-Naukowy (Kraków)
 ЛГл — в. Литературен глас (София)
 ЛН — в. Литературни новини (София)

ЛПр -- сп. Лекционна пропаганда (София)
 ЛСам -- Библиотека Литературно самообразование. Обяснени литературни творби и теми (София)
 ЛФр -- в. Литературен фронт (София)
 Лч -- сп. Лъчи (София)
 МПр -- сп. Македонски преглед (София)
 МлСт -- сп. Млад стенограф (София)
 НБолг -- в. Новая България (София)
 НВ -- в. Народна войска (София)
 НВоля -- в. Народна воля (Детройт)
 НДни -- в. Нови дни (София)
 НК -- в. Народна култура (София)
 НМл -- в. Народна младеж (София)
 НПр -- сп. Народна просвета (София)
 ОПС -- сп. Отец Паисий (София)
 ОФр -- в. Отечество фронт (София)
 ПБПр -- сп. Полско-български преглед (София)
 Пр -- сп. Просвета (София)
 ПРък -- сп. Пионерски ръководител (София)
 Рац -- сп. Рационализация (София)
 РД -- в. Работническо дело (София)
 РИзк -- в. Родно изкуство (София)
 Род -- сп. Родина (София)
 РРеч -- сп. Родна реч (София)
 RS -- сп. Rocznik Slawistyczny (Kraków)
 РСДоп -- сп. Работническо-селски дописник (София)
 РСКор -- сп. Работническо-селски кореспондент (София)
 Св -- в. Свобода (София)
 СвБ -- сп. Свободная България (София)
 Септ -- сп. Септември (София)
 Сл -- сп. Славяне (Москва)
 SL -- сп. Slavia (Praha)
 SЮсс -- сп. Slavia Occidentalis (Poznań)
 СоцТър -- сп. Социалистическа търговия (София)
 SPAU -- Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków)
 СпБАН -- Списание на Българската академия на науките (София)
 СтТ -- в. Студентска трибуна (София)
 С-че -- в. Септемвриче (София)
 Т -- сп. Театър (София)
 Тр -- в. Труд (София)
 УчБ -- в. Учителско борба (София)
 УчД -- в. Учителско дело (София)
 УчПр -- сп. Училищен преглед (София)
 ФМ -- сп. Философска мисъл (София)

Съставила Венче Попова